

Заев гробар на сопствената партија
Со бојкот до самоуништување
на СДСМ

Интервју: Кирил Миноски
Целта е УЈП да биде сервис
на граѓаните

Мегапроект во земјоделството
Со капка по капка
до зголемени приноси

Република

бр. 189, година V ■ петок, 15 април 2016 година ■ цена: 50 денари

ИМА ЛИ КРАЈ ЛУДИЛОТО НА СДСМ И НА СОРОС?

ЗАЕВ НАЈАВИ УКРАИНСКО СЦЕНАРИО

Кога не можеш да ОДОЛЕЕШ!

Потрошувачки кредит со услови подобри од кога било!

Гарантирана годишна каматна стапка од **6%** за првата година и можност за **1 + 1** процентен поен помала променлива годишна каматна стапка за следните 2 години*. Без административни трошоци и со исплата за само 30 минути.**

Искористете ги неодоливите услови и **поднесете барање до 31.07.2016** година во нашите филијали или во секое време на телефонот 15110.

*Клиентите што редовно го отплаќаат кредитот и немаат задолжувања подолги од 15 дена во период од 12 месеци може да добијат намалување на променливата каматна стапка за 1 процентен поен во втората и дополнителен 1 пп во третата година. По истекот на овој период во примена ќе биде редовната променлива каматна стапка.

**Исплатата е во рок од 30 минути доколку клиентот ги има уредно подготвено и доставено сите потребни документи. За кредити со износ повисок од 5.000 евра, за кои е потребна солидаризација на договор на нотар, само одобрувањето е во рок од 30 минути.

***ПРИМЕР (април 2016 година):

За клиенти со плата во Стопанска Банка АД - Скопје за кредит од 400.000,00 денари, со рок на отплата на 10 години, ратата за првата година изнесува 4.441 денар, додека ратата за другиот период изнесува 5.055 денари (СВТ изнесува 8.88%). Редовните административни трошоци изнесуваат 2% од износот на одобриениот износ на кредит. Апликативните трошоци се наплаќаат еднократно и изнесуваат 500 денари. За кредити повисоки од 300.000,00 денари, клиентот треба договорот за кредит да го завери на нотар, за што следуваат и нотарски трошоци, во зависност од износот на кредит. За начинот на отплата на кредитот, трошоците и за сите други информации, информирајте се на нашата веб-страница www.sfb.com.mk или во филијалите на Банката.

24 часа КОНТАКТ ЦЕНТАР: (02) 3100 109

www.sfb.com.mk

ПОТРОШУВАЧКИ
за **30** КРЕДИТ
МИНУТИ

0
денари
за административни трошоци

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ
членка на NBG групацијата
На ваша страна

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Се спасивте од судот, од народот нема

6

АНАЛИЗА

Со бојкот до самоуништување на СДСМ

12

АКТУЕЛНО

Најпознатиот анонимен македонски полицаец

15

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Самка Ибраимовски

20

ЕКОНОМИЈА

Со капка по капка до зголемени приноси

22

СВЕТ

Кој е учителот на цихадистите од Париз и од Брисел?

27

ЗДРАВЈЕ

д-р Игор Спироски, специјалист по хигиена и здравствена екологија

34

КУЛТУРА

Македонскиот народен театар го оствари својот сон

40

СПОРТ | РАКОМЕТ

Александар Јовиќ

54

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:

Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68

депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**

Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**

Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски

Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски**

Соработници: **Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски**

Лектори: **Анета Љубециќ, Тања Стевановска**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **14 април 2016**

Колумна

8

Македонија виновна што ги брани европските позиции

10

Актуелно

Заев најави украинско сценарио

Интервју

17

Кирил Миноски,
директор на УЈП

30

Репортажа

Костоперска Карпа -
Мала Света Гора

ТАНЦ ФЕСТ
СКОПЈЕ

Фото: Александар Ивановски

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

ВОВЕД

Се спасивте од судот, од народот нема

Може да се прифати намерата на претседателот со актот за општо помилување да стави „крај на политичкото лудило“, но тешко е да се поверува дека преку ноќ учесниците во кризата ќе седнат и ќе си подадат рака во интерес на државата. Колку и да е искрена желбата на Иванов да даде свој придонес во решавање на кризата, неговиот потег има многу отворени прашања поради кои, засега, само најголемите оптимисти веруваат дека потегот може сериозно да придонесе за некакво национално помирување.

Тоа што особено иритира во ситуацијата и ги оправдува песимистите во сомневањата дека работите ќе се сменат на подобро е хипокризијата на опозицијата, на нејзините медиумски платеници и на инволвираните претставници на меѓународната заедница. Истите тие што глумат шокираност од одлуката за општа амнестија, пред точно една година не само што го најавија ваквиот расплет на кризата, туку и точно наведоа кој стои зад иницијативата. За потсетување, во мојата колумна од 17 април 2015

година, под наслов „Заев бара спас во булдожер-дипломатија?“ цитирам дел од текст објавен од Соросовите медиуми, кои повикувајќи се на „тврдења на анонимни дипломати“, велат дека „американски дипломати ќе испорачале пакет подготвен од Вашингтон, кој содржел барање за оставки на компромитираните државни функционери, формирање преодна влада со широка политичка основа, затворање на отворените кривични случаи со општа амнестија и прекин на кампањата на објавување аудиоснимки од илегалните прислушувања“. Оваа непотврдена информација беше лифериувана преку опозициските медиуми непосредно пред да се вмеша меѓународниот фактор во кризата. Тогаш, ваквите тези, (на разочарување на Заев кој очекуваше лесно да се извлече од одговорност) беа отфрлени од целата јавност, по што ситуацијата кулминираше со настаните во Куманово дваесетина дена подоцна.

И тогаш и сега, категорично се противев на првите три точки од наводниот пакет кој, за жал, денес се потврди

како реалност. За четвртата точка сметав дека би била само козметика која би требало да значи некаков баланс без конкретен ефект.

Ако тогашната информација објавена од медиумите на Сорос беше и е неистинита, тогаш станува збор за морбидна случајност на нештата, особено поради фактот дека од амнестијата најмногу корист имаат Зоран Заев, Зоран Верушевски и чадорот. Заев и Верушевски беа „печени“ за во затвор со еден куп докази, а чадорот успеа незабележано да си го избрише потписот од обидот за насилно менување на власта. Во исто време обвинуваат дека одлуката на Иванов е исклучиво со цел да се заштитат функционерите на ВМРО-ДПМНЕ, но никој од нив не дава логичен одговор на следните прашања: Каков е овој „режим“ со целосно „партизирано судство“ кој не може да си обезбеди судски пресуди во своја корист? Па нели судиите и така беспоговорно пресудуваат во корист на власта? Од друга страна, ако Груевски сакал да се спаси себеси и сопартисците од одговорност, зошто воопшто би играл на карта „општа амнестија“ во која се опфаќаат и Заев и Верушевски? Зошто воопшто му дозволуваат две години да си поигрува со државата и со институциите?

Од друга страна, колку и да сакаме да ја прифатиме како „историска“ одлуката на Иванов, која е донесена со цел да стави крај на кризата, а не како „наметната еднадвор“, само по себе се наметнуваат неколку дилеми:

1 Иванов е во право кога вели дека кризата од ден на ден се продлабочува и дека распишувањето на изборите не е гаранција дека

таа наскоро ќе се реши, но кој вели дека со општата амнестија ситуацијата ќе се смени и дека Заев ќе излезе на избори? Уште повеќе, ако опозицијата ја промени одлуката за избори, само ќе потврди дека амнестирањето на лидерот и на неговите соработници во случајот „Пуч“ бил главниот услов да се појави на избори. Кој гарантира дека Заев и останатите аболирани криминалци заедно со чадорот нема да продолжат да ја саботираат државата?

но-мафијашки структури кои беа активирани во разнебитувањето на државата? Со овој потег претседателот остави можност во иднина секој граѓанин во државата да се повика на правото што сега го искористи Заев и би си дозволил да соработува со странски служби за насилно уривање на власта, нелегално да прислушува и јавно да презентира противзаконски добиени снимки.

5 Го сметам за оправдан стравот на Иванов дека „Македонија може да почне да наликува на онаа географска Македонија во 20-тите години на минатиот век, кога антагонизмот меѓу Македонците отиде до такви размери што се претвори во меѓусебно истребу-

вање преку физички ликвидации“. Но, дали навистина верува дека општата амнестија ќе придонесе за намалување на омразата? Или, пак, ќе дејствува како дополнителен импулс за оние што работат на разнебитување на државата?

Да не забораваме, ниту еден претставник на меѓународната заедница не побара повлекување на одлуката и не рече дека потегот на Иванов го крши Договорот од Пржино. Напротив, покрај изразениот „шок“, нагласуваат дека избори на 5 јуни ќе има. Ако не се согласуваа со одлуката, досега Бејли и амбасадорската тајфа ќе одржаа дузина прес-конференции пред резиденцијата на Водно.

И Иванов и чадорите и сите засегнати и вмешани во кризата мора да знаат дека политичарите може да ги амнестираат на хартија, но не може да се наметне колективна амнезија врз народот. Желбата на граѓаните за заштита на државата и за казнување на сите креатори и учесници во кризата нема да може да се скроти со ниту еден акт.

LED BAY LIGHT - LOTUS
Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

LPS
LIGHT POWER SOLUTIONS

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

impuls **SHEENLY**
www.i-impuls.com.mk www.sheenly.com

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

DHL, L'OREAL, PUMA, H&M, CHANEL, JACQUES LAURENT, INNOVON, SKECHERS, VOITH, ORACLE, LANYESS

- Long Life 60,000 hours
- Dimmable
- 5 years Guarantee
- IP65
- 115Lm/W

Најновиот обид на стотици бегалци од кампот Идомени на грчката граница поддржани од грчките и од меѓународните невладини организации и со премолчена согласност од грчките власти, предизвикаа нови тензии на границата. Тензиите поврзани со бегалците вообичаени за грчко-македонските односи веднаш се префрлија на полето на интеграциите, а грчкиот претседател веднаш индиректно се закани дека Македонија повторно ќе добие вето доколку наскоро дојдеме во позиција да станеме дел од евроатланските организации. Сепак, насилиството на бегалците по кое беа повредени десетина полицајци и бегалци, не треба да се гледа само како дипломатско прашање или прашање поврзано со хуманитарните права. Овој проблем, кој ќе се повторува циклично секогаш кога Грција ќе има внатрешни проблеми, мора, пред сè, да се набљудува и од аспект на европските позиции и од аспект на легислативата поврзани со бегалската криза што во моментот ги брани Македонија

Пишува:
Горан Момирски

Грчкиот премиер Алексис Ципрас, кој остро ја критикуваше Македонија за наводно пречекорување на пропорционалната сила против бегалците, не е наивен и точно знае дека критикувајќи ги македонските власти се критикува самиот себеси. Исто така знае и дека грчката јавност не може да ги разбере манипулациите на своите лидери кои наместо да признаат дека се согласиле Македонија да ја затвори границата, се обидуваат да освојат политички поени. Имено, Ципрас како премиер на земја-членка на Европската унија наместо да ги критикува македонските власти, може да лобира кај

ИДОМЕНИ И „ЕФЕКТОТ НА ПЕПЕРУТКА“

МАКЕДОНИЈА ВИНОВНА ШТО ЈА СПРОВЕДУВА ЕВРОПСКАТА ПОЛИТИКА

своите колеги во Унијата да го отворат хуманитарниот коридор преку Македонија и Србија и да го решат проблемот со кампот во Идомени. Ципрас како премиер на членка на ЕУ заедно со своите австриски, германски и други колеги решаваше за начинот на кој ќе се решава бегалската криза и беше целосно информиран дека Македонија по секоја цена ќе го почитува договорот што меѓу себе го направија Грција и другите членки на Унијата. Но, кога не постои ни најмала можност поради политички причини грчкиот премиер да признае пред својата јавност дека Македонија само го почитува тоа што Грција го договорила, разбирливо е што критиките беа насочени кон македонските полицајци.

Особено во ситуација кога Грција има многу посериозен проблем од бегалците на границата со Македонија. До крајот на мај, Грција треба да плати стотици милиони евра на меѓународните кредитори согласно со договорот потпишан лани ова време со кој Грција се спаси од банкот, а за возврат, меѓу другото, вети дека ќе ги намали платите и пензиите. Грција во моментот нема пари да плати, ниту има спроведено нешто од договорот. По којзнае кој пат, грчките власти повторно ги изиграа своите партнери и кредитори и повторно ќе се обидат да го измрдаат договореното. Доколку пропадне обидот да се издејствува ново простување на грчкиот долг кон кредиторот, втората опција е вжештување на односите со Македонија која би требало да ја прикажат како безбедносен проблем.

Никого не треба да изненади доколку наредниве недели обидите на бегалците од Идомени да влезат во Македонија станат секојдневни и сè покрвави, а европските медиуми ги утврдат своите ударни тимови на Идомени, наместо пред грчкото Министерство за финансии каде што се водат преговорите со Европската централна Банка, Европската комисија и со Меѓународниот монетарен фонд.

Паралелно, темата бегалци треба да се канализира кон спорот за името меѓу двете земји, а во игра е и сценарио според кое Атина користејќи ги бегалците и внатрешната состојба во Македонија треба да ја подигне тензијата на ниво на држави, сè со цел и грчката и европската јавност да не се занимаваат со грчкиот долг кој доспева во мај, туку со бегалците

и со Македонија и тоа пред сè како безбедносно, а не хуманитарно прашање. Изјавите на претседателот Прокопис Павлопулос и на премиерот Алексис Ципрас и двете протестни ноти што ги испрати грчкото Министерство за надворешни работи, можат да се гледаат како вовед во дополнително заострување на односите Атина - Скопје што во случајот е од корист за Грција, но не и за Македонија која и самата се соочува со сериозна внатрешна политичка криза.

Грчкиот премиер и целата негова администрација имаат кристално јасни сознанија дека зад однесувањето на македонските полицајци стојат, пред сè, австриските власти и нивните баварски колеги. Многумина добро упатени, а такви има многу во Грција, знаат дека иако

Берлин официјално се противи на затворањето на таканаречната „балканска маршрута“, тој е пресрекен што таа е затворена. И затоа Ципрас колку и да е тоа апсурдно во ситуација кога Македонија не е членка на ЕУ, за нејзиното однесување треба да се жали во Брисел и во Берлин од каде што во суштина доаѓаат наредбите за тоа како да се однесува македонската полиција.

Пропуштањето на бегалците како порак

Покрај политичките теми, во случајот со бегалците на Идомени не треба да се заборави и на еден друг момент поврзан со миграциските прашања. На сите им е јасно дека проблемот со тие што сакаат насилно да влезат во Македонија и потоа во ЕУ не е ограничен само на нив. Меѓу нив има и жени и деца, и старци и болни луѓе и во нормална ситуација и во Македонија и во сите други земји по бегалските маршрути не би правеле проблем за десетина илјади луѓе.

Проблемот со кој одлично е запознаен и Ципрас е пораката што со нивно пропуштање ќе биде испратена до три милиони бегалци во Турција и до уште десетина милиони луѓе што се веќе на пат или се подготвуваат да дојдат во Европа. Ципрас многу добро знае дека паѓањето на „последната европска граница“, односно пропуштање на бегалците на македонската граница ќе значи сигнал за тргнување на сите нив кон ЕУ. Исто така, знае и дека судирите и однесувањето на македонските полицајци за време на насилните обиди за влез им даваат поинаков сигнал на потенцијалните бегалци во Турција, на Блискиот Исток, во Северна Африка и во Азија.

Во ерата на глобалните медиуми и на интернетот, слободно може да се каже дека професионалното однесување на македонските полицајци го спречува „ефектот на пеперутка“, кој во теоријата на хаосот означува можност мала акција на другиот крај на светот да предизвика огромни последици на сосема друг крај на Земјината топка. ■

ЗАЕВ НАЈАВИ УКРАИНСКО СЦЕНАРИО

ИМА ЛИ КРАЈ ЗА ПОЛИТИЧКОТО ЛУДИЛО?

Пишува |
Наум Сџоилковски

Заев се заканува, криминалците организираат, хулиганите испорачуваат. Таквата шема на дејствување не ја спречува ниту аболицијата, инаку втора по ред, на предводникот на тоа што остана од СДСМ, ниту, пак, споменувањето на претседателот Иванов дека е доста странски интервенции во државата, кои ставајќи го Заев „под чадор“, ги закрвија политичарите и народот во двегодишна беспопштедна битка наречена „најголема политичка криза“. Но зад кулисите на кризата се крие најголемата стапица - безбедносна криза.

Без да го спомене името на СДСМ, Иванов во своето обраќање пред јавноста за помилувањата на политичарите посочи дека една од страните инсистирала разговорите да се водат „исклучително под покровителство на меѓународниот фактор“.

- Ова што се случува во Македонија е сè, само не политика, ова е поголема игра, во која Македонците, но и Албанците и другите, и не само политичарите, туку и академиците, професорите, лекарите, интелектуалците, бизнисмените, сите се под уцена и сите се заложници на оваа ситуација... Кога некои од надвор ви ги решаваат домашните проблеми, тоа лошо говори за самите вас. И нормално е, при тоа решавање или помагање, тие секогаш да се водат, пред сè, од своите интереси... Доаѓаат месеци и години кога политичарите, независно кој од нив ќе се на власт, а кој во опозиција, ќе треба да се занимаваат со сериозни и со стратегиски важни одлуки за државата, нацијата и за идентитетот и јас не сакам да дозволам ниту тие што ќе бидат во власта, ниту тие што ќе бидат во опозицијата, да донесу-

ваат одлуки, а да се истовремено оптоварени и под личен притисок од можноста неправично да бидат уценети, да се соочени со лична закана за својата слобода, чест и углед, иднина или каква било уцена од некој надворешен или внатрешен фактор. Можеби и токму заради тоа некој ја предизвика оваа ситуација. За да може да влијае врз нив или дури, можеби, и да ги контролира нивните одлуки, се разбира, пред сè, во свој интерес - истакна Иванов во обраќањето до нацијата.

Не може да се анализира безбедносниот аспект на оваа криза, а да не се спомене повторно Иванов, еден ден по одлуката за аболиција на Заев. Иванов со своите двајца гости, значи тројца претседатели на држави, Словенецот Борут Пахор и Хрватката Колинда Грабар - Китаровиќ, и покрај нивното

инсистирање се одвратени од намерата да ја посетат јужната граница и каменот 59. Од безбедносни причини, бидејќи емигрантите и бегалците, кои Европа не ги сака кај себе, а постојано ги повикува, се поттикнувани, повторно од европски волонтери, да напаѓаат врз границата и безбедносните сили. А Грција не е која било држава, туку е членка на ЕУ и на НАТО. Границата кај каменот 59 е надворешна граница на Унијата. А од Унијата се и Пахор и Грабар - Китаровиќ, но и тие полициски службеници што се дојдени од членките од Унијата за да помогнат емигрантите да не стигнат кај нив, а не да не останат кај нас. За тие што хуманитарниот аспект им е пред сè, не смее да се заборави дека голем дел од терористите што предизвикаа напади во градовите низ ЕУ беа сокриени токму меѓу нерегистрираните емигранти.

Иванов го стори тоа што мислеше дека е најправедно, со аболирање на Заев, Верушевски, на „чадорот“. Што (ќе) стори Заев, тоа веќе не е прашање. Прашањето е „до каде“ ќе се дозволи да оди Заев. Неговите граници може да му ги исцрта само народот. На начин на кој повика Иванов, со ставање крај на омразата, или таму каде што повикува Заев - на улица

Истовремено, додека на границата се води „војна“ во која македонските солзавци ги штитат државите од налетот од нивна членка, а македонските безбедносни сили се изложени во првите редови на каменувањата, двапати аболираниот Заев повикува на улица, а СЈО да му ги вратела снимките инаку ќе поведе на улица „народот за да ја земе правдата в раце“!?

Ниту, можеби, најдобрата намера на претседателот Иванов, да се стави крај на политичкото лудило, не е успешна. Заев продолжува, уште повеќе засилен од аболицијата за него и за Зоран Верушевски, во бескрајна лична конфронтација, сеејќи состојба на страв, лична одмазда, гнев, омраза и поделби. Нему и на „чадорот“ не им помина Законот за укажувачите, но сега повторно се ослободени од правниот систем.

Затоа, аболицијата, се чини, му даде крилја за повторно да се обиде со украинско сценарио. На помош му се секогаш тие што едвај чекаат можност за демолирање на државата. Исто како и при мајските протести минатата година, кога жртви на насилството беа десетици полицајци, кои потоа мораа да ја бранат државата пред сериозната терористичка група во Куманово. Сè уште се свежи сеќавањата на однесувањата на Заев и на неговиот партиски секретар Оливер Спасовски.

Сега, кога полициските сили треба да се концентрирани во одбрана на интересите на државата на јужната граница, државата повторно треба да се соочува со лудилото на СДСМ. Сега дури и секретарот му е министер за внатрешни работи, кој вкупната организираност во полицијата ја заврти наопаку и покрај владината одлука. Полнежјќи ја со свои проверени партиски кадри, без почитување на внатрешните норми,

креира состојби во полицијата на внатрешни реваншизми и систем на кариера според тоа кој чиј сопруг е и дали ги обезбедувал кадрите на СДСМ.

И згора на тоа, Спасовски ја „расчрчува“ полицијата низ скопските улици во обезбедување на институциите, додека неговиот шеф Заев најавува заземање на институциите со помош на тие што се сликаа како вежбаат тепање во општинските штабови на СДСМ. Да се разбере, министер што поднесе оставка во слепа послушност, без трошка размислување за последиците во моментот кога ја поднесува. Но се работи за тим што е веќе „уловен“ во координација со разноразни Чауши, кои не само што имале цела опрема за фалсификување различни документи, туку и дел од опремата на групата што лани беше сотрена во Диво Насеље.

Дали „чадорот“ на Заев го има сето ова предвид? Веројатно. Дали зад ова украинско сценарио се крие поголема идеја, кога под закрила на безбедносна криза ќе може комплетно да ја управува државата? Повторно, веројатно. Како што посочи Иванов, можеби и токму заради тоа некој ја предизвика оваа ситуација, за да може да влијае врз нив, да ги контролира нивните одлуки, се разбира, пред сè, во свој интерес, а, пред сè, за сериозни и за стратегиски важни одлуки за државата, нацијата и за идентитетот.

Иванов го стори тоа што мислеше дека е најправедно, со аболирањето на Заев, Верушевски, на „чадорот“. Што (ќе) стори Заев, тоа веќе не е прашање. Прашањето е „до каде“ ќе се дозволи да оди Заев. Неговите граници може да му ги исцрта само народот. На начин на кој повика Иванов, со ставање крај на омразата, или таму каде што повикува Заев - на улица. ■

ЗАЕВ ГРОБАР НА СОПСТВЕНАТА ПАРТИЈА

СО БОЈКОТ ДО САМОУНИШТУВАЊЕ НА СДСМ

Скришно и далеку од очите на сопартијците и на дипломатите, Заев, веројатно, многу ѝ се радува на новата аболација, но „тик-так, тик-так“ прашање на време е кога чадорот и Сорос ќе го побара своето. Дотогаш, а како што се чини и по тоа, лидерот ќе продолжи да ја игра улогата на чичко Кумплунг, кој во неговиот случај, ја уништува иднината не на семејството, туку на сопствената партија. Државата ќе ги преживее нивните најнови глупости, протести, бојкот, „невладини“, плачки до меѓународната заедница и секакви новокомпонирани антинационални изливи... И Македонија и граѓаните одамна се навикнаа и отрпаа на начинот на кој СДСМ „кризира“ по нова доза внимание

ова беше само продолжение на неговата агонија, Заев се самоуништи пет дена порано. Тогаш со очигледна, грутка во грлото, голема колку Беласица (најблиската планина до родното Муртино), едвај соопшти дека не одат на избори. Нов бојкот. Можеби 10. за три години, но кој веќе ги брои? Избезумената фацијална експресија на лидерот и гласното земање воздух при соопштувањето, кое напати звучеше како лелек, го навести скриеното сознание за глупоста на чинот и за последиците од него, но партискиот играч, очигледно, мора да ја доврши ролјата дадена од Сорос, Шекеринска и, секако, чадорот. Лелекот скриен во неговите гради, пак, не беше емпатија за новото загорчување на судбината на државата и на граѓаните. Момчето од Муртино, играјќи по тугите ноти, одвреме-навреме фалшира поради мачното голтање на моментот дека бојкотот значи уништување на сопствената партија. Тоа најтешко му паѓа. Државата и така не е битна. Па, нели, тие ја создадоа. Барем во партиските урбани легенди...

СДСМ „КРИЗИРА“ ЗА НОВА ДОЗА ВНИМАНИЕ

Реално, државата ќе го преживее и набргу ќе го преболи бојкотот на СДСМ. Сателитите што секојдневно ги објавуваат дека се приклучиле, пак, и така немаат вистинско гласачко тело, туку е придружуваат на поголемите браќа. Класичен инвентар.

Граѓаните нема да паднат во депресија од непојавувањето на ДОМ, ДС, ПЕИ и ред други „приврзници“. Познавачите на состојбите толкуваат дека бојкотот ќе биде чин, кој, дефинитивно, ќе го означи брзиот почеток на крајот на партијата. Сите се согласуваат дека нивното неучество ќе фрли дамка на Македонија, но таа нема да биде ништо поинаква или подрастична од нивното дејствување во „мировременски“ услови. И така, досегашното, особено минатогодишното го урна и го врати имиџот на државата една деценија назад. Бојкотот би бил нов деликатес, а одењето на избори без нив нужно зло што треба да стави крај на агонијата во која се наоѓа целата држава, која, пак, би се мултиплицирала доколку и сега се прифати ново неаргументирано одложување на изборите. И така до недоглед. Како што тргнало, ВМРО-ДПМНЕ ќе остане на власт подолго од редовните избори во 2018 година. Можеби, по барање на СДСМ, ќе имаме „поствременски“ избори во 2020 година, само за до тогаш да имаат министри во владата. Проблемот сега е уште пострашен во очите на Заев. Фабрикантот на афери Чауш е во затвор, Катица Јанева е потресена од Иванов, а Ленче и Фатиме, најверојатно, иако во врвот на славата и на аплаузите, се на антидепресиви. Скришно и далеку од очите на сопартијците и на дипломатите, Заев веројатно многу ѝ се радува на новата аболација, но „тик-так, тик-так“ прашање на време е кога чадорот и Сорос ќе го побараат своето. Дотогаш, а и по тоа, лидерот ќе продолжи да ја игра улогата на чичко Кумплунг, кој во неговиот случај, ја уништува иднината не на семејството, туку на сопствената партија. Државата ќе ги преживее нивните најнови глупости, протести, бојкот, „невладини“, плачки до меѓународната заедница и какви ли не новокомпонирани антинационални изливи... И Македонија и граѓаните одамна се навикнаа и отрпаа на начинот на кој СДСМ „кризира“ по нова доза внимание. Повторно, од една страна емигрантите, од друга социјалдемократите...

КАРАКАМИШЕВА: СДСМ ОДИ ВО БЕЗДНА

Ако СДСМ и натаму опстои на оваа тврдоглава позиција за бојкотирање на претстојните парламентарни избори, веројатно тоа ќе му биде последна година на дејствување на македонската политичка сцена во форматот каков што го има денес, вели проф. д-р Тања Каракамишева – Јовановска, според која и покрај десет години поминати во опозиција, политички, СДСМ сè уште не научи ништо од своите грешки.

КАРАКАМИШЕВА: СДСМ не научи вистински да порасне и да созрее, иако е факт дека во животот постои едно правило, дека нешто може да созрее ако е зелено, ама не може ако е шупливо.

СДСМ не научи да дејствува во согласност со потребите и со интересите на граѓаните, не научи да дејствува на ниво на вистинска државотворна партија каква што се претставуваше дека е, не успеа да излезе од својот замислен свет дека СДСМ е некаква, наводно, елитна партија и политичка елита во државата околу која треба да се врти сè, вклучително и граѓаните. Оваа партија се однесува како незрел 26-годишен човек, кој се уште си игра со автомобилчиња и со камиончиња во дворот, а неговите вршници работат како сериозни менаџери на успешни компании. И додека вториве прават стратегија за уште поуспешен развој и обрт на капиталот, политичарите во СДСМ зборуваат за тоа дали нивното автомобилче во дворот се судрило со автомобилчето на друго дете, и кој е виновникот за тоа. Паралелно во развојот на политички план меѓу ВМРО-ДПМНЕ, од една, и на СДСМ, од друга страна, навистина, звучи очајно и жално, и веројатно е тешка за голтање во опозицискиот табор, но е многу вистинита. Ако се погледнат изјавите, критиките, но и политичкото дејствување на СДСМ од пред десет години, од пред осум години, од пред пет години, и денес, нема никаква промена. Исто, па исто, како расипана грамофонска плоча. Истите барања за демократија и за слобода, истите пароли, истите фрази, истите забелешки, истите критики. Се добива впечаток дека животот застанал во оваа партија и стои во едно место. Нема никаква еволуција, никакво поместување од мртва точка. Никакво движење, никакви идеи за нешто ново, за нов внатрешен пресврт. Во СДСМ само лидерите се менуваат. Ништо друго не се менува. А на Република Македонија ѝ е потребна силна опозициска партија, која ќе може со наметнатото темпо од ВМРО-ДПМНЕ да ги следи промените во системот, на земјата ѝ е потребна опозициска партија што ќе знае на соодветен и успешен начин да одговори на политиката на ВМРО-ДПМНЕ и на коалицијата со свои идеи и решенија. Без добра опозиција, без конкуренција на идеи и на програми, нема успех во политиката, нема помрднување напред во политичките процеси и односи.

Токму затоа, СДСМ навистина треба сериозно да се праша каде оди и што прави. Патот на кој се сега завршува со голема бездна. Тоа не е вистинскиот пат по кој оваа партија треба да се движи. Во таа бездна лесно се паѓа, но нема враќање назад. Токму затоа потребата од целосно внатрешно партиско освежување со нови кадри, со нови идеи и проекти за развојот на земјата, како и потребата од целосно ребрендирање на партијата е голем предизвик што стои исправен пред партијата. Секако, одлуката дали ќе се отвори процесот на партиски промени зависи само од членството на оваа партија.

Пишува:
Љупчо Цвеџановски

ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ, конечно, се обединија околу амнестијата на претседателот Иванов, а, во меѓувреме, по вторпат аболитиранот Заев повторно се демантира самиот себеси. Но, не зборуваме за 1.001 демант во неговата кариера кога Спасовски и Ременски, министрите „заложници“ на ВМРО-ДПМНЕ, ги повлече, па за 18 часа ги врати на позициите затоа што биле незаменливи. Овој пат Заев се демантираше преку своето дејствување, не преку избрзани реченици и зборови, како што милува да прави. За промена, не се работеше ниту за ласус лингва. Додека неговите политички противници тврдеа дека СДСМ повторно е заглавен во безидејноста и оди на избори без програма, Заев на дело остро ги демантираше. И додека бледите најави за некакви протести на 24 април ги забрза патриотскиот акт на претседателот Иванов, лидерот на опозицијата беше брилијантен со својата деструктивност навредувајќи ја, како по навика и по кој знае

кој пат, интелигенцијата на сопствениот народ. Така - се „приклучи“ на сопствениот протест. Неговите дела во низа го открија и името на програмата на СДСМ. Се вика - самоуништување.

Името е навестено од поодамна, но Заев не се самоуништи со тоа што јавно ја отфрли аболитијата од претседателот Иванов, нешто што за чудо не го стори пред осум години кога го аболитираше тогашниот шеф на државата Црвенковски. Разбирливо, тие со сина крв прифаќаат дадено само од уживатели на нивната каста. А Иванов за нив е обичен смртник, непризнаен. Заев се дообјасни со реченицата „не сме сите исти“, која, според социјалдемократската логика, ги дели граѓаните на такви со сина крв и на обични, дел од „стадото“ со црвена крв. Сепак,

**ДАШТЕВСКИ:
СО БОЈКОТ,
ПАРТИЈАТА,
ДЕФИНИТИВНО,
ЌЕ СЕ РАСПАДНЕ**

Никогаш досега, која било опозиција во државата немала подобри услови за одржување избори, вели доц. д-р Александар Даштевски. Прашува - кој премиер се повлекол од својата функција и кога опозицијата имала министер за внатрешни работи?

ДАШТЕВСКИ: Да не говориме за сите отстапки направени во изборниот законик, во медиумите и во правосудниот систем. Конечно, никогаш во парламентарната историја на Македонија немало попросветен избирачки список.

Поради тоа, се поставува прашањето, зошто опозицијата не сака да оди на изборите? Одговорот го даваат анкетите за истражување на јавното мислење. Рејтингот на опозицијата е премногу слаб и поразот ќе биде голем. Раководството нема начин како да му го објасни тоа на членството. Од друга страна, неизлегувањето на избори може да доведе до распаѓање на оваа лева политичка опција и до заземање на нејзиното место со нова политичка левица, по примерот на Србија каде што Тадиќ го зазема местото на Дачиќ, во Бугарија тоа се случи со десницата на Иван Костов и многу други примери.

Кај нас опозицијата предводена од СДСМ тоне во сè поголема партиска криза. Таа не се ни обидува да го најде проблемот во своите редови. Постојано игра на картата на дестабилизација на државата, промена на името, вазален однос кон странците. Но тоа не се услови што можат да ѝ помогнат. Интелектуалното крило на СДСМ одамна се повлече, така што му се потребни итни реформи, поставување нови, млади и способни кадри, кои ќе можат да се носат со веќе искусните и образовани кадри на позицијата, кои успешно ги водат партијата и државата. Понатаму, потребна е работа на терен и доближување до граѓаните, што одамна не постои во неговата практика. Засега не треба да се очекува програма, затоа што нема кој ја донесе и да ја спроведува.

Во секој случај, по изборите ќе дојде до смена на раководството, без оглед на тоа, дали опозицијата ќе излезе на изборите или нема. Единствената разлика е во тоа, што ако раководството реши, дефинитивно, да не излегува на изборите, партијата со сигурност ќе се распадне, што значи ќе го повлече целото членство со себе. Ако излезе на изборите и освои одреден број мандати има шанси да се спаси, доколку ги преземе веќе наведените мерки.

Треба да заборави на сценаријата за дестабилизација на државата бидејќи со тоа го потценува народот, кој може целосно да се сврти против неа.

„БРАЈАНОВОТО ЖИТИЕ“ НА ЗАЕВ

Блиска паралела со дејствувањето на Заев е „Брајановото житие“ на ненадминливите „Монти Пајтон“. Дека се вонвременски докажа токму новото социјалдемократско раководство. Сепак, најблиската паралела не се ликовите на Брајан и на Зоран, двајцата „спасители“. Едниот како британска пародија, а другиот самодеклариран спасител од нивите во Муртино, не случајно „црпнат“ од Бога. Настрана од чадорот. Не е ниту лагата - кај Брајан, жените се затскриваа со лажни бради за да наменуват, а во СДСМ желбата за власт ја кријат зад измислени, лошо смислена патетика за враќање на слободата.

Реално, најблиско е дејствувањето на заевистите и на монтипајтоновиот оригинален и ненадминлив Самоубиствен одред на Јудејскиот народен фронт. За потсетување, додека

стотина Евреи, меѓу кои и Брајан, распнати ја чекаа смртта, од никаде налета и нападната фуриозна војска што ги избрка Римјаните. И додека сите распнати беа среќни и се „гребеа“ кај ослободителите да бидат први симнати од крстот, групата едногласно извика: „Ние сме самоубиствениот одред на Јудејскиот народен фронт!“ И се самоуби, оставајќи ги сите да висат на крстовите...

Така и Заев и неговата болумен-та. Додека СДСМ чекаше спас од „злата политичка судбина“, од ВМРО-ДПМНЕ, и конечен крај на долгогодишниот, непроболен пост од власт, дојде Заев. На спасителот што требаше да ги врати на власт, човекот што со неконвенционални „бомби“ ќе ги подигнеше на толку посакуваниот пиедестал на Илинденска Б.Б., бомбите му експлодираа в skut, рејтингот потона, а бојкотот ќе ги дотепе засекогаш. Современа, македонска приказка за Самоубиствениот сдсмовски народен фронт. ■

НАЈПОЗНАТИОТ АНОНИМЕН МАКЕДОНСКИ ПОЛИЦАЕЦ

„Можам ли, кога ги чувствувам болките на нашата измачена татковина, да не се оддадам со љубов на најверен син на нејзиното свето дело?“

Писмо до неговата мајка - војводата Христо Узунов, 1905 година

Пишува | Горан Момирски

Да се споредуваат легендарниот охридски војвода Христо Узунов со полицаецот, кој како одговор на тврдењето на бегалците на Идмени дека е терорист вели дека ова е негова земја и ако треба ќе умре за да ја заштити, можеби не е најсоодветно. Војводата Христо Узунов, заедно со своите 13 соборци, го завршил животот со самоубиство со последниот куршум по тешка битка со многуброен турски аскер на 24 април 1905 година во кичевското село Цер.

Македонскиот полицаец, кој 111 години подоцна на бегалците на грчко-македонската граница им кажува дека е подготвен да загина за Македонија, живее во друго време. И сите што искрено ја сакаат Македонија се молат ниту тој ниту некој од неговите колеги да не ја доживеат судбината на охридскиот војвода.

Сепак, во време во кое храброста на најголемиот број Македонци својата кулминација ја доживува на социјалните мрежи, анонимниот полицаец од македонско-грчката граница неодоливо потсетува на времињата кога љубовта кон Македонија и храброста поврзана со неа биле прашање на жи-

вот или смрт, а не прашање на маркетинг и на лична реклама.

Да дојдеа зборовите „Ова е моја земја и јас сум подготвен да умрам за неа“ од некој друг, можеби, дел од дежурните критизери ќе имаа можност и ова искрено обраќање да го извртат и да го прогласат за политички памфлет.

Но кога тие доаѓаат од колега на загинатите осуммина во Куманово, од колега на загинатите во Вејце, од колега на триесетината полицајци што лани беа повредени во протестите пред владата, од колега на стотината загинати и ранети во акции што носеле стабилност за Македонија, никој не смее да ги потценува.

Особено затоа што, освен што искажаните зборови се искрени и вистинити, тие носат и огромна доза на верба во луѓето дека не е сè толку црно во Македонија. Во време кога егоизмот и личните интереси за многумина стануваат поважни од патриотизмот, вистинско освежување и охрабрување е да се слушне дека некој е подготвен да умре за Македонија, се разбира, со сета надеж дека тоа нема навистина да се случи. Во време кога парите, социјалниот статус, материјалните вредности се приоритет за најголем дел од

граѓаните, сите се изненадивме дека некој е подготвен да го даде животот за Македонија.

И додека некои беа позитивно изненадени и го бараат полицаецот за да му се заблагодарат за искажаниот збор што ја враќа надежта дека не заборавиле сите на патриотизмот, некои се обидуваат од неговата спонтанна изјава да направат невкусна шега. Меѓу нив е „Сервисот за проверка на факти“, финансиран од американската амбасада, на чијшто портал сè уште стои коментарот (најверојатно на читател) со кој целосно се извртува изјавата на полицаецот. Во коментарот за кој сервисот не дава никакво објаснување или оградување се вели: „Кога се надградува патриотизмот во песните, на херојот му се врзани рацете, додека е опколен од дузина вооружени непријатели - па тогаш одат стиховите: 'и да умрам ил загинам...' Овде, ми се чини, тоа што сакал да каже е - ако се допрете до оградава, ќе ви ги наполнам задниците со гумени куршуми! Просто, јасно, едноставно, без непотребна патетика“.

Како конечен доказ дека Македонија и во поглед на патриотизмот денот е поделена повеќе дури и од времето на војводата Узунов е фактот што за разлика од таканаречените провладини медиуми, најголем дел од таканаречените опозициски медиуми воопшто не најдоа место во своите изданија за невообичаената изјава на најпознатиот македонски анонимен полицаец. ■

Innovation
that excites

NISSAN QASHQAI
ПИОНЕР И ЛИДЕР ВО КЛАСАТА,
2,5 МИЛИОНИ СОПСТВЕНИЦИ
И Вие!

ГРАТИС пакет 360° во вредност од 4.400€*!

Пакет 360° вклучува:

Nissan Connect (7" екран чувствителен на допир со комбинација на аудио, навигациски и комуникациски можности), Пакет сигурност (систем за автоматско препознавање на патни знаци, систем за предупредување при напуштање на возната лента, автоматско вклучување-исклучување на долги светла, предни и задни паркинг сензори, систем за одбегнување на фронтален судар, самозатемнувачки ретровизор), алуминиумски фелни 18", затемнети стакла, интелигентен клуч со Start/Stop функција на моторот, Around view monitor - 4 камери околу возилото + метална боја.

Скупи бр. 14, Скопје, тел: 02/511 11 30

02/511 11 31

www.nissan.mk

*4.400 € - 272.800 ден.

** Комплетната понуда за моделот може да ја добиете во салонот на Nissan.

ИНТЕРВЈУ | КИРИЛ МИНОСКИ, директорот на Управа за јавни приходи

ЦЕЛТА Е УЈП ДА БИДЕ СЕРВИС НА ГРАЃАНИТЕ

Имаме добра наплата на даноците оваа година и покрај низата турбуленции, пред сè во сферата на политиката, кои влијаат и во психологијата на потрошувачите, а потрошувачката е еден од значајните параметри што влијае врз даноците. Економијата не е егзактна наука, таа вклучува и други димензии што влијаат врз нејзиното движење, од кои, во крајна линија, зависи и вкупната маса даноци што ќе бидат наплатени, вели Кирил Миноски, директорот на Управа за јавни приходи

Разговараше | Наум Стоилковски
Фофо | Александар Ивановски

■ Еден месец по рокот за поднесување на годишните даночни пријави, на 15 март, што следува?

МИНОСКИ: Ги споменувате годишните даночни пријави. Претходно имавме определени рокови во кои и правните субјекти и другите вршители на дејност, како што се земјоделците на паушал, имаа определени рокови што треба да ги почитуваат. По завршување на овие активности што се поврзани со прибирање на податоците, следува една активност во УЈП во која податоците во хартиена форма се внесуваат и се пристапува кон утврдување на данокот. Во оваа постапка се утврдува кои од даночните обврзници се во претплата, а кои треба да направат одредена доплата и врз основа на тоа се издаваат решенија. В согласност со законските рокови, целата активност треба да заврши до 15 мај, кога ќе го имаме конечниот статус на даноците што ги должат или кои ги побаруваат даночните обврзници.

■ **Да разговараме за трендовите во УЈП и во даночната политика. Кои се трендовите околу наплатата на даноците?**

МИНОСКИ: Сега, откако измина првиот квартал од годината, можеме да кажеме дека имаме добра наплата оваа година и покрај низата турбуленции, пред сè, во сферата на политиката, кои влијаат и во психологијата на потрошувачите, а потрошувачката е еден од значајните параметри што влијае врз даноците. Податоците се задоволителни, масата даноци што се наплатени за првиот квартал за 2016 година е во согласност со проекциите што ги имавме и е поголема од масата на наплата што ја имавме во споредба со истиот период во 2015 година, што сметаме дека е позитивен тренд.

Ја следиме и анализираме состојбата на дневно ниво, се разбира дека правиме сè што е можно во делокругот на активности на УЈП да бидеме ефикасни во наплатата, но економијата не е егзактна наука, таа вклучува и други димензии што влијаат врз нејзиното движење, многубројни други параметри, од кои, во крајна линија, зависи и вкупната маса даноци што ќе бидат наплатени од УЈП.

■ **Пред извесно време, кога говориме за трендовите, испративте информација за електронска достава на акти. Зошто е тоа важно, дали со тоа, едноставно, се заштедуваат време и пари?**

МИНОСКИ: Владата на РМ организира една активност позната како учиме од деловната заедница, тоа е во надлежност на вице премиерот за економски прашања Владимир Пешевски. Во рамките на таа активност често имаме отворена дискусија со претставниците на коморите и со стопанствениците од кои добиваме многубројни идеи. Една од тие идеи е, секако, да се олесни таа комуникација што ја имаат деловните субјекти со

УЈП. Олеснетата комуникација мора да ги земе предвид современите трендови, а тоа е користењето електронски алатки. Тие се тренд не само кај нас, туку во сите современи управи. Од тој аспект, ние како УЈП настојувавме да ги искористиме предностите што ни ги нудат измените на Законот за општа управна постапка и Законот за даночна постапка со кои се овозможува електронска достава на акти. Тоа овозможува многубројни предности не само за УЈП, бидејќи не само што можеме на поедноставен начин да комуницираме со деловните субјекти, туку овозможува и заштеда, бидејќи го избегнуваме делот на печатење решенија. Тие се во голем обем, на годишно ниво имаме од 12 до 13 милиони пратки, што е огромен износ. Благодарение на електронската достава значително ќе се намалат овие трошоци и ќе се поедностави комуникацијата. Но не само од страна на УЈП, предностите на електронската достава се големи и за компаниите бидејќи во реално време имаат пристап до сите акти на УЈП и благодарение на тоа ги намалуваат и трошоците и времето за завршување на обврските кон УЈП.

■ **Ја споменавте електронската комуникација. Пополнувањето на годишната даночна пријава по електронски пат беше едно од прашањата, барем кај помладата популација. Колку е тоа стратгиско прашање во однос на електронска достава на даночната пријава?**

МИНОСКИ: Во однос на електронската достава на даночната пријава, во рамките на УЈП спроведуваме еден проект со шпанската даночна управа. Во рамките на тој проект, предвидено е воспоставување систем каде што ќе може да се комуницира со користење ПИН. Благодарение на тој ПИН за еднократна примена ќе може да се поднесуваат дел од овие годишни даночни пријави во електронска форма.

Интенцијата е во следниот временски период благодарение на интероперабилноста на податоците, која е воспоставена, а од неодамна е зголемен и обемот на податоци што ги разменуваме со другите институции, да ја доведеме УЈП во ситуација да може да издава таканаречена претпополнета даночна пријава. Благодарение на таа пријава ние би го намалиле метежот што се создава кога доаѓаат времен-

ските периоди кога треба да се доставуваат овие пријави од граѓаните. Од тоа аспект сметаме дека предностите ќе бидат многубројни за даночните обврзници.

■ **Што значи и што ќе содржи таа претпополнета даночна пријава?**

МИНОСКИ: Претпополнета даночна пријава значи врз основа на параметрите што ги имаме од исплатувачите, на пример, доколку се работи за физичко лице што покрај платата остварува и други приходи, на пример од издавање стан или повремено вршење консултантски услуги, да претпополниме даночна пријава. Доколку лицето се согласува со таа пријава и доколку неговата евиденција се совпаѓа со податоците издадени од УЈП, во тој случај го исплаќа износот што евентуално треба да го доплати. Доколку постои определена неусогласеност, ќе треба да дојде во УЈП за да се направи усогласување на податоците.

■ **Во однос на трендовите УЈП е меѓу тие што ја придвижува економијата, се воведува култура на плаќање данок. Мај и јуни се важни месеци за УЈП за воведувањето на една нова методологија, алатка ТАДАТ. Што значи таа?**

МИНОСКИ: Како УЈП имаме интензивна комуникација со сите соодветни институции што нудат услуги, консултантски услуги или кои нудат услуги во поглед на размена на знаење. Пред неколку години е развиена една алатка од стручњаци што работат во ОЕЦД, во ММФ, која овозможува следење на активностите на даночните управи. Нашата идеја е ние како Република Македонија да бидеме прва даночна управа во Европа што ќе ја примени оваа алатка. Таа ќе овозможи корисни информации или показатели за тоа каде се наоѓаме ние како УЈП во овој момент во споредба со другите даночни управи. Врз основа на тие показатели што ќе ги добиеме планираме до септември да

изработиме една стратегија што ќе опфати период од три до пет години за развојот на УЈП, која ќе биде придружена со соодветен акциски план што ќе ги опишува активностите што ние ќе ги преземеме во овој среднорочен период. Стратегијата ќе ги опфати сите сегменти на работењето, од развојот на човечките ресурси, преку промовирањето на концептот управување на даночната усогласеност - интересен од аспект на трендот на сите современи даночни управи на стимулирање на таканаречената доброволна даночна усогласеност, а во рамките на стратегијата значителен дел ќе биде делот на спроведувањето на новите софтвери и нови алатки на УЈП што ќе го олеснат процесот на собирање и на обработување информации, процесот на следење на работењето на Управата и размена на информации со другите државни институции и со другите даночни управи.

■ **Ако се ова трендовите, може ли да се направи една споредба каде е УЈП во однос на европските даночни управи?**

МИНОСКИ: Во поглед на деловната практика, мислам дека голем дел од процесите што ги имаат современите даночни управи ги имаме и ние, но ТАДАТ ќе ни помогне да видиме каде се наоѓаме ние како Република Македонија, како даночна управа во споредба со другите даночни управи врз основа на меѓународно верификувана методологија. И тоа ќе ни овозможи, врз основа на тие показатели и на тој стратгиски план, на годишно ниво да го следиме прогресот во однос на унапредување на состојбата врз основа на тие показатели.

■ **Во трендовите на УЈП, планирате ли нови услуги кон граѓаните?**

МИНОСКИ: Една од нашите основни цели на која ќе ставиме посебен фокус во стратегијата е креирањето даночна управа што ќе биде блиска до даночните обврзници, која ќе им помогне и ќе го олесни пристапот

до услугите што ги нуди УЈП. Идејата е да развиеме комплетен систем на управување клиенти, таканаречен ЦРМ, со цел за сè што е нејасно во врска со работењето на УЈП, или со примената на определена даночна регулатива, да може да се комуницира со УЈП на соодветен начин. Во таа насока, со помош на определени европски фондови, работиме на спроведување на новиот модел на контактниот центар, кој ќе овозможи непосредно, преку телефонски контакт, даночните обврзници да добиваат информации за работењето на УЈП, како и за состојбите поврзани со своите даночни картички, дали должат, дали побаруваат данок или, евентуално, да добијат одговор на други прашања што се поврзани со нашето работење.

На некој начин, целта ни е како управа да бидеме клиентски ориентирани кон даночните обврзници. Бидејќи нашата основна цел, целта на УЈП, на прибирањето на овие средства е, во суштина, финансирање на проектите во сферата на социјалата, здравството, образованието. Парите што ги собира УЈП, во суштина, се користат на алиментирањето на сите функции на државата.

■ **Постоеше практика по прибирањето на даночните пријави да се објавува кои сектори имале најголема заработка, но и за највисоките плати во одредени сегменти, кој платил најголем данок. Ќе има ли таква листа и годинава?**

МИНОСКИ: Таа практика ќе ја продолжиме, а сакаме да воведеме и новитети, непосредно поврзани со овие ИТ алатки, кои овозможуваат графички прикази што се кориснички ориентирани, кои ќе овозможат подобри анализи и увид во состојбите, на пример во кои сектори се собираат најголем број даноци, каква е структурата на даноците. Редовно изработуваме квартални извештаи, годишни извештаи, и голем дел од нив се достапни, во согласност со правилата за информации од јавен карактер, меѓутоа континуирано работиме и на унапредување и на управувачките информациски системи и на видот на извештаите што ги објавуваме како УЈП. ■

Рекоа, не порекоа

**ЃОРГЕ
ИВАНОВ**

Македонските институции го презедеа сето она што требаше да биде преземено од грчките институции

за да се спречи обид за масовно влегување на мигранти на наша територија, така што ја повикувам ЕУ да ѝ помогне на Грција да го испразни кампот во Идомени од каде што во последно време доаѓаат сите илегални обиди за поминување на наша територија и покрај коридорот кој е затворен со одлука на Брисел. Сè дури постои таа одлука, ние ќе ја почитуваме и нема да дозволиме илегален премин на наша територија. Не ѝ доликува на земја-членка на ЕУ и на НАТО, земја која учествувала во носењето на оваа одлука за затворање на коридорот, да не ја почитува таа одлука и да дозволува да се загрозува територијата на нејзина соседна држава со илегално минување на мигранти.

**ШТЕФАН
ЗАЈБЕРТ**

Германската влада очекува границите да бидат заштитени согласно со меѓународното право. Контролата на границите, во секоја земја, мора да биде на линија со меѓународните правни стандарди. Обидите на мигрантите да ја преминат границата не е надежно решение.

**ДРАГАН
ПАВЛОВИЌ
ЛАТАС**

СДСМ не успеа да ја постигне целта што ја имаше објавувајќи нелегално прислушкувани разговори. Потоа замешаа израелски служби и кинеска компанија да ѝ наштетат на Македонија за нечија туѓа корист. Сега објавуваат други снимки со цел да уценуваат луѓе. Тие луѓе сега прават рекет.

САМКА И КРИСТАЛНАТА ТОПКА ОД ОРИЗАРИ

Самка Ибраимовски

Роген:
27.9.1954 година

Образование:
високо го сvezдише

Хоби:
гаѓање

Политичка оцределба:
бојкоширач на избори

Кога ќе се најдете во погрешно време и на погрешно место, резултатот е однапред познат. Уште полошо е кога на тоа погрешно место и во тоа погрешно време ќе мислите дека вие сте и прв и прав и плус, дека знаете сè.

Кога двајца се караат, овој пат, очигледно третиот сакал да победи, но избрал погрешен начин. Ниту по теркот на едните, ниту по планот

на другите. Лидерот на ПЦЕР знае, ај што знае туку и на целата нација ѝ откри дека ќе има избори. Самка Ибраимовски знае и многу повеќе. Има и датум во раце. И тоа не еден туку два, па партиите, тие големите со кои сака да се дружи, ќе можат да изберат. ПЦЕР вели, ќе гласаме. Тоа ќе биде или на 4 или на 11, ама нема да биде ниту јуни, ниту јули, во август повеќето се на одмор, па затоа кутиите ќе се полнат со гласачки ливчиња во септември.

И ова предвидување на лидерот немаше да биде толку интересно, ако тој не соопштеше дека од свои извори го дознал датумот за предвремениот парламентарни избори. Да! Од свои и само за него познати извори, избори ќе има во септември.

Но, на информациите на Самка им нема крај. Или има кристална топка или прва помошничка во Шутка, која до детали ги знае плановите.

Јасновидството на Ибраимовски во детали предвидува дека претседателот на Собранието, Трајко Вељаноски, ќе мора да закаже седница. Да, и тоа го знаат во ПЦЕР. Плус, од истите тие извори се дознава дека ќе ги свика пратениците зашто на претседателот сè уште му трае мандатот.

И изворот за ПЦЕР открива уште детали. На таа иста седница ќе биде донесена одлука за одложување на изборите. На седницата што ќе ја свика претседателот на Собранието, чиј мандат сè уште му трае, ПЦЕР дознава дека ќе се

донесе одлука Собранието да продолжи со работа до датумот на изборите. Ама тука од ПЦЕР откриваат дека тоа ќе биде додека не се заврши договореното со „Договорот од Пржино“.

„За распуштање на Парламентот ќе се донесе одлука откако ќе се утврди датумот на избори односно 4 или 11 септември, значи на 60 дена пред избори“, велат од ПЦЕР.

Е овој цитат е клучен, да нема забуна.

Кого ли слушал лидерот на ПЦЕР или кој извор го информирал, нема официјална потврда. Ама за понудените одговори треба многу бргу да видиме доказ. Дали Самка ќе гласа на 5 јуни или на 4 септември? ■ (Р.Р.)

Рекоа, не порекоа

**СТЕВЧО
ЈАКИМОВСКИ**

Полека и не брзајте со заклучоците. Можеби повторно ќе се јави некој Стевчо, и ќе оди на избори! Во исто време, Заев треба да им објасни на партиските колеги како вршеше притисок и го кршеше партискиот став во 2013 година да не се оди на локални избори наспроти ставот на СДСМ за бојкот на локалните избори. Кога се работеше за негови локални избори, тогаш партиската одлука за бојкот не му беше по волја и кога јас одлучив да одам на избори, ми пракаше пораки во кои, меѓу другото, ми велеше дека се гордее што има храбар партиски другар како мене. Тогаш Јани Макрадули, Андреј Петров, Бранко Црвенковски, Шекеринска, беа против нас и против одењето на локални избори, ама тој, јас и Зоран Дамјановски – Циц бевме за. Јас таа битка ја водев почесно од нив.

**БРАНКО
ГЕРОСКИ**

И јас вчера разбрав што истражува Специјалното јавно обвинителство. Онака, баш не-сакајќи...Разбрав дури и против кого ќе биде (ако биде) започнато обвинение и за кого ќе се бара притвор. Одмолчив. И сега, не ми се јасни две работи. Прво, како е можно една таква информација да стаса до мене (а внимавајте, ја добив од четврта рака). И второ, што е финтава со објавувањето? Што се постигнува: Се бркаат ексклузиви? Се глуми истражувачко новинарство?

**ВАСКО
ЕФТОВ**

И сега: Иде Дунав, и да погинеш, колку можеш ќе се спасиш. Мила душа - ризик јак. Да не заборавите: Тие што сега први викаат УРА, утре први ќе викаат УА!!! Најјак е оној сирот Џељо. Како вика – да нема фиксирање нов датум за избори и дури кога опозицијата ќе оцени дека се исполнети условите тогаш да се распишеле избори. Обично за глупави коментари сметам дека се последица од бомбардирањето на НАТО со осиромашен ураниум, ама во конкретниот случај без природен и вроден талент ни осиромашениот ураниум не е семоќен!!

МЕГАПРОЕКТ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

СО КАПКА ПО КАПКА ДО ЗГОЛЕМЕНИ ПРИНОСИ

Преку употребата на системот капка по капка производството се зголемува за една половина, двојно, некаде тројно или повеќе. Таквото зголемено производство значи зголемени приходите за земјоделецот, што ќе значи и можност за заработка, за реинвестирање, проширување на производството, инвестиција и средства за користење на некоја друга мерка поволна за неговото производство

Пишува | Александрија Сивковска

Со спроведување на системот капка по капка, кој ќе претставува мегапроект во земјоделството, се очекува неколкукратно зголемување на приходите и подобрување на квалитетот на земјоделските производи, што целосно ќе го крене на нозе овој сектор. Недостигот на наводнување досега им задаваше главоболка на земјоделците, кои ќе насадеа земјоделски култури, но поради недостиг од вода добиваа десеткувани и некавалитетни производи, кои на

пазарот постигнуваа ниски цени. Придобивката од поставување на системот капка по капка ќе го почувствуваат сите земјоделци, и раноградинарите и лозарите и овоштарите. Ќе се субвенционира и ископ на бунари.

■ Сега сееме пченка во сушни услови и достигнуваме приноси до три тона, повеќе од три тона не можеме, а со системот капка по капка и со поставување кристални ѓубрива мислиме дека може да достигне-

ме и до 12 тона по хектар - вели Илчо Богданов, прв човек на земјоделската задруга Илинден.

Според него, поставувањето систем капка по капка за лозовите насади значи дека тој лозов насад ќе живее многу години.

■ Со новиот систем за наводнување лозовиот насад може да живее 30, 40 и 50 години, а ако немаме систем капка по капка, тој лозов насад, поради променливите временски услови, прашање е дали воопшто ќе опстане - смета Богданов.

Тој додава дека, освен продолжување на векот на една култура, системот за наводнување ќе овозможи и многу повисоки приноси.

■ Инвестицијата може да се врати за три години. По хектар е од 1.400 до 1.600 евра да се постави ваков систем. Ние овој систем што го имаме е поставен во сопствена режија, со сопствени средства. Пред да поставиме систем имавме околу 15 тони по хектар вронец, а оваа година имавме 25,5 тони

вронец по хектар. Оваа година аплицираме не за лозов насад, туку за пченка, сега е целата постапка во тек и очекуваме дека ќе ни биде одобрено за да поставиме и на пченката и мислиме дека таму тројно ќе ги зголемиме приходите на пченка. Досега пченка сеевме на сушни услови и достигнуваме приноси до три тона, повеќе од три тона не можеме. А со системот капка по капка може да достигнеме и до 12 тона по хектар - заклучува Богданов.

Земјоделските здруженија ја поддржуваат новата мерка во земјоделството, која предвидува 80 отсто државна поддршка на системот капка по капка, најавена од лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски.

■ Оваа мерка е нешто најдобро што можеше да се случи. Поддршката е фантастични 80 отсто од инвестицијата и сега е до 50 хектари. Тоа што сите култури ќе бидат опфатени е многу добра работа. Одлична работа е и тоа што се субвенционира и ископ на бунари, а ќе бидат извршени

Целата мерка треба да почне да се применува од јануари 2017 година, апликациите ќе може да се доставуваат од октомври 2016 година и ќе се издвојуваат по минимум три милиони евра годишно

и законски измени со кои ќе се олесни постапката за добивање водостопански дозволи за изградба на бунари. Досега имавме проблем околу вадење документација, а сега тоа ќе се поедностави. И тоа е супер. Исто така, со ваквата поддршка ќе се зголеми производството на пченка, а со тоа значително ќе поевтини и сточната храна. Со проектите за бунарите ќе се реши проблемот и со напојување на стоката. И тој проблем ќе се надмине - смета претседателот на Асоцијацијата на земјоделци, Ефтим Шаклев.

Погодностите на овие субвенции ќе можат да ги искористат физички лица, на кои земјоделството им е примарна дејност, регистрирани земјоделци за производство на раноградинарски производи или за овоштарство, земјоделски компании, земјоделски задруги. Цел на набавка е опрема за воспоставување систем за наводнување за расадници, одгледување раноградинарски култури, овоштарство или за наводнување производство во стакленици или во пластеници. Преку мерката финансиски ќе се поддржат земјоделците и земјоделските стопанства за инсталирање модерни системи за наводнување. Тоа ќе донесе сериозна заштеда. Сега цените на овие системи за еден хектар чинат некаде од 1.600 евра до 2.000 евра по хектар, но со субвенционирање на поставувањето на овие системи тие ќе бидат достапни на сите. Процените говорат дека цените на чинење за инсталирање систем капка по капка за површина од еден хектар: за овошен насад 105.797 денари, за лозов насад 114.422 денари и за систем за наводнување на житни култури 123.000 денари.

■ Осумдесет отсто од средствата за реализација на наведените активности ќе бидат обезбедени преку државата. Ќе бидат обезбедени преку програмата за рурален развој на земјоделството, а другиот дел од средствата ќе ги обезбеди корисникот. Максималната површина за која ќе се однесува поддршката

ќе биде до 50 хектари - објасни претседателот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски.

Овие 20 проценти, кои треба да ги обезбеди корисникот од сопствени средства, за задругите и за земјоделските компании што имаат и поголеми површини, каде што инвестицијата е и поголема, може да ја искористат евтината кредитна линија од Македонската банка за поддршка на развојот, која обезбеди 10,8 милиони евра за евтини кредити за земјоделските стопанства. Каматната стапка е само два отсто, а рокот на отплата е до пет години. Што се однесува до ископот на бунари, просечната сума што е потребна за изградба изнесува 150 илјади денари, 2.500 евра, на длабочина до 50 метри. Со оваа најнова мерка државата ќе покрие дури до 80 отсто, пари што остануваат како заштеда на земјоделецот. Дополнително ќе бидат извршени и законски измени со кои ќе се олесни постапката за добивање водостопански дозволи за изградба на бунари.

■ Со мерката што ја предлагаме не само што земјоделците ќе заштедат 80 отсто од сумата за инсталирање на системот и за изградба на бунари, туку и ќе имаат зголемен принос, што значи дополнителен профит и заработка - најави Груевски.

Целата мерка треба да почне да се применува од јануари 2017 година, апликациите ќе може да се доставуваат од октомври 2016 година и ќе се издвојуваат по минимум три милиони евра годишно, а, по потреба, износот ќе расте.

Преку употребата на системот капка по капка производството се зголемува за една половина, двојно, некаде тројно или повеќе. Зголемено производство ќе значи зголемени приходите за земјоделецот, што ќе значи и можност за заработка, за реинвестирање, проширување на производството, инвестиција и средства за користење на некоја друга мерка поволна за неговото производство. ■

НБРМ: БАНКИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА ИМААТ ДОБАР СИСТЕМ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ

Народната банка на Република Македонија верува во системот за контрола на банките. Досега нема наоди за незаконски дејства, но од НБРМ сметаат дека доколку има индиции за некои сомнителни сметки од Македонија во Панама во наредните контроли што ги вршат ќе се посвети повеќе внимание и ќе се земат предвид тие трансакции во избраниот примерок. Оттаму истакнуваат дека банките имаат добра инфраструктура, односно системи за спречување перење пари, и дека доколку тие функционираат, нема можност некоја трансакција да помине незабележана.

Народната банка еднаш во годината прави редовна контрола на избран примерок во банките, во кој се земаат предвид и големите трансакции, а врз основа на спроведените контроли на примероците велат дека трансакциите се во ред.

СВЕТСКА БАНКА: МАКЕДОНИЈА ИМА НАЈБРЗ ЕКОНОМСКИ ПОРАСТ ВО РЕГИОНОТ

Светската банка објави дека домашниот бруто-производ (БДП) и оваа година во Македонија ќе има пораст од 3,7 отсто, а дека во година ќе биде четири проценти.

Во полугодишниот извештај на Светската банка за земјите од Југоисточна Европа се наведува дека Македонија во изминатата година со пораст на економијата од 3,7 проценти е со највисока стапка на пораст во регионот.

Тоа е резултат на извозот на странски инвестиции, влијанијата на јавниот сектор, како и на отворањето на работни места во приватниот сектор и на зголемувањето на платите, пензиите и на социјалните трансфери.

МЕГАПРОЕКТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ, СО ПОДДРШКА ЗА СИСТЕМОТ КАПКА ПО КАПКА И ЗА ОТВОРАЊЕ БУНАРИ

Предвидена е можност за 80 проценти поддршка од државата за системи капка по капка и за ископ на нови бунари. Воспоставувањето систем за наводнување и соодветното дозирање на водата овозможува и по неколкупати зголемување на приносите кај неколку култури.

■ За таа цел, а во насока на подобро искористување на природните ресурси, предлагаме субвенционирање за воспоставување алтернативни системи за наводнување и за воспоставување системи капка по капка. Целта на оваа мерка е зголемување на обработливите површини под систем за наводнување за подобрување на квалитетот и на приносите на земјоделското производство. Право да конкурираат ќе имаат физички лица на кои земјоделството им е примарна дејност, регистрирани земјоделци за производство на раноградинарски производи или за овоштарство. Понатаму, земјоделски компании или земјоделски задруги. Цел на набавка е опрема за воспоставување систем за наводнување садници, одгледување раноградинарски култури, овоштарство или за наводнување производство во стакленици или во пластеници. Преку мерката финансиски ќе се поддржат земјоделците и земјоделските стопанства за инсталирање модерни системи за наводнување. Тоа ќе донесе сериозна заштеда – најави лидерот на ВМРО–ДПМНЕ, Никола Груевски, кој нагласи дека продолжува огромната заложба за помош и за поддршка за земјоделците.

КАТАСТАРОТ ДОБИ ГРАФИЧКИ РЕГИСТАР НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

За да овозможи брз и едноставен пристап до урбанистичката планска документација Агенцијата за катастар на недвижности во соработка со експертски тим составен од претставници од надлежните институции изработи графички регистар на градежно земјиште. Засега тој е достапен за професионалните корисници како што се планерските куќи, Министерството за транспорт и врски, Агенцијата за планирање на просторот, општините и геодетите, а од јуни ќе биде достапен за користење и за граѓаните и за бизнис заедницата. Досега во Регистарот се внесени 477 урбанистички планови и урбанистичко планска документација доставени од општините. Со графичкиот регистар на градежно земјиште Македонија стана една од земјите каде што постапката за донесување на урбанистички планови се одвива целосно по електронски пат.

ГРАДЕЖНИШТВОТО УРИВА РЕКОРДИ: ПОРАСТ ОД 228 НАСТО

Според податоците на Државниот завод за статистика, во февруари 2016 година се издадени 335 одобренија за градење, што е за 48,2 отсто повеќе во однос на истиот месец од претходната година.

Според издадените одобренија за градење, предвидената вредност на објектите изнесува 5,8 милијарди денари, што е за 228,3 насто повеќе во однос на истиот месец од претходната година. Од вкупниот број на издадени

одобренија за градење, 197 (58,8 отсто) се наменети за објекти од високоградба, 39 (11,6 отсто) за објекти од нискоградба и 99 (29,6 отсто) за објекти за реконструкција. Од вкупно 335 објекти, на 198 (59,1 отсто) како инвеститори се јавуваат физички лица, а на 137 (40,9 отсто) објекти инвеститори се деловни субјекти. Во извештајниот период е предвидена изградба на 848 станови со вкупна корисна површина од 66.209 квадратни метри.

МИЛИОНЕРИТЕ ВО ПАНИКА БЕГААТ ОД ЕВРОПА

Милионерите во сè поголем број ја напуштаат Европа поради растечките религиозни тензии, загриженост во поглед на крвката економија и прилив на емигранти од Сирија.

Според предвидувањата, милионерите „во голем број“ ќе ги напуштат Франција, Германија и Белгија, а

најпопуларните дестинации за нивно заминување се Австралија и Израел, пренесува „Си-Ен-Би-Си“.

Три од четири градови со најголем одлив на милионери во 2015 година се во Европа, а тоа се Париз, Рим и Атина. Француската престолнина имала најголем одлив бидејќи загубила шест отсто од својата популација милионери, или 7.000 луѓе.

Од Рим минатата година си заминале 5.000 милионери, а од Атина 2.000, според податоците на оваа компанија. Истовремено, градовите со најголем прилив на милионери се Сиднеј, во кој лани дошле 4.000 милионери, потоа Мелбурн (3.000), Тел Авив (2.000), Дубаи (2.000), Сан Франциско (2.000) и Ванкувер (2.000).

ПАДНАА БЕРЗАНСКИТЕ ИНДЕКСИ НА ВОЛСТРИТ

Берзанските индекси на Волстрит благо паднаа бидејќи инвеститорите беа внимателни во пресрет на сезоната на објавување на кварталните деловни извештаи на компаниите, кои се очекува да не бидат многу импресивни. Доу Џонс ослаби 0,12 отсто, на 17.556 бодови, додека С и П 500 се лизна 0,27 отсто на 2.041 поени, додека Насдак 0,36 отсто, на 4.833 бодови.

Силниот долар, падот на цената на нафтата и забавувањето на порастот на глобалната економија, се најважните причинители на слабоста на приходите и на заработката на компаниите. Во добивка е рударскиот сектор благо-

дарение на порастот на цените на сировините, а пораснале и цените на акциите во финансискиот сектор бидејќи инвеститорите се надеваат на подобри резултати и на подобри процени на натамошното работење од тоа што го очекуваат аналитичарите.

Забавувањето на порастот на глобалната економија, остро намалување на инвестициите на рударските и на нафтените компании влијаат негативно врз финансискиот сектор, па аналитичарите во анкетата на „Ројтерс“ очекуваат пад на заработката на американските банки во првото тримесечје за 9,2 отсто на годишно ниво.

ДИСКОГРАФСКИТЕ КУЌИ БАРААТ ОД „ЈУТУБ“ ПОГОЛЕМ ДЕЛ ОД КОЛАЧОТ

Трите најголеми светски музички издавачи „Јуниверзал мјузик“, „Сони мјузик“ и „Ворнер мјузик“ незадоволни од поделбата на дел од приходите влегуваат во преговори за содржини со лиценца со видеооплатформата на „Гугл“, „Јутјуб“.

Имено, првите луѓе на дискографските куќи предупредуваат дека, без оглед на големата популарност на видеоспотовите на „Јутјуб“, тие од заработката добиваат само трошки. Најголема разлика се забележува меѓу приходите заработани од музичките содржини на каналот и приходите од рекламните што се прикажуваат за време на репродукцијата на музичката

содржина, а кои „Јутјуб“ ги задржува. Само минатата година бројот на песни што се достапни преку бесплатните сервиси, пораснал за 101 отсто, пренесува „Фајненшл тајмс“, додека поврзаните приходи во музичката индустрија раснале само 31 отсто.

ЕУ ПОДГОТВУВА ЕДИНСТВЕН ДИГИТАЛЕН ПАЗАР

Поради пречките на интернет на граѓаните на ЕУ не им се достапни сите производи и услуги под исти услови, а само 15 отсто од нив купуваат на интернет од друга држава-членка на ЕУ, но единствениот дигитален пазар би требало во иднина значително да ја промени состојбата, очекува Европската комисија (ЕК).

Целта на единствениот дигитален пазар е отстранување на регулаторните пречки и, конечно, обединување на 28 национални пазари во еден пазар.

Целосно функционален единствен дигитален пазар, на европската економија би ѝ донел 415 милијарди евра годишно и би се отвориле стотина илјади нови работни места, најавува ЕК.

ГЕРМАНИЈА ЌЕ ГИ УКИНЕ ОЛЕСНУВАЊАТА ЗА ФИРМИ ОД ДАНОЧНИТЕ ОАЗИ

Германија разгледува укинување на даночните олеснувања на компании што работат со „даночните оазис во странство“.

Ваквиот потег на Германија е реакција на објавувањето на „Панамските документи“ наведува магазинот „Шпигл“.

Банкарските организации во Европа почнаа да проверуваат дали кредитите имаат врска со објавувањето на огромниот број документи од Панама, со кои се докажува како офшор-компаниите се користат за да го скријат богатството на клиентите.

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

КОЈ Е УЧИТЕЛОТ НА ЦИХАДИСТИТЕ ОД ПАРИЗ И ОД БРИСЕЛ?

Кога белгиската полиција го заплени компјутерот на човекот по име Калид Зеркани во 2014 година, беше пронајдена ризница на екстремистичка литература, вклучувајќи и памфлети со наслов „Триесет и осум начини за учество во цихад“ и „Шеснаесет неопходни работи што треба да ги поседувате пред да заминете за Сирија“

Извор: „Њујорк џајмс“
Превод: Ана Цвејаноска

Живее под дрвените скелени во еден мал тавански стан во населбата Моленбек во Брисел, а некои од следбениците го познавале како цихадистичкиот Дедо Мраз. Имал густа брада и голем стомак и великодушно им нудел пари и совети за младите муслимани што сакаат да се борат во Сирија и во Сомалија, или да прават путош низ Европа.

Кога белгиската полиција го заплени компјутерот на човекот по име Калид Зеркани во 2014 година, беше пронајдена ризница на екстремистичка литература, вклучувајќи и памфлети со наслов „Триесет и осум начини за учество во цихад“ и „Шеснаесет неопходни работи што треба

да ги поседувате пред да заминете за Сирија“. Во јули, белгиските судии го осудија на 12 години затвор за учество во активности на терористичка организација и го прогласија за „архетип на заводлив ментор“ кој ширел „екстремистички идеи меѓу наивни, нестабилни и збунети млади лица“.

Но, вистинските активности на Зеркани на улиците на Моленбек и пошироко станаа јасни дури во месеците што следуваа, кога мрежата што тој помогна да се развие се појави како централен елемент во нападите во Париз и во Брисел - како и нападот во Франција за кој властите соопштија дека го спречиле минатиот месец.

■ **Зеркани изопачил една цела генерација млади луѓе, особено во соседството Моленбек** - изјави во февруари белгискиот федерален обвинител, Бернард Мишел.

За време на судењето, Зеркани, кој има 42 години, негираше сè каква вмешаност во тероризам. Неговиот адвокат од Брисел, Стив Ламберт, одби да коментира за овој напис.

Но, судските документи и интервјуа со жители и со активисти од Моленбек, како и со белгиски официјални лица од безбедносните служби, укажуваат на тоа дека тој имал директни или индиректни врски со неколку клучни личности кои сега се мртви или се во притвор во врска со ноемврскиот масакр во Париз каде што загинаа 130 лица и со бомбашките напади во Брисел минатиот месец, каде што загинаа 32 лица.

Како што соопштија белгиските власти, Мохамед Абрини, поранешен жител на Моленбек, во

саботата призна дека е „човекот со шапката“ што е фатен на камерите за видеонадзор како ги придружува бомбашите-самоубијци на аеродромот, а потоа како си заминува жив.

Според официјалните лица од безбедносните служби што сакаа да останат анонимни бидејќи не се овластени да направат поинаку, неговиот помлад брат, Сулејман, патувал за Сирија со помош на Зеркани. Наводно, братот починал во 2014 година, додека се борел за Исламска држава. Реда Крикет, уште еден ветеран од конфликтот во Сирија, кој беше уапсен во Франција минатиот месец во врска со спречениот напад, некое време престојувал во станот на Зеркани на кој му го позајмил автомобилот марка „мерцедес“ регистриран во Франција, истакна обвинителите.

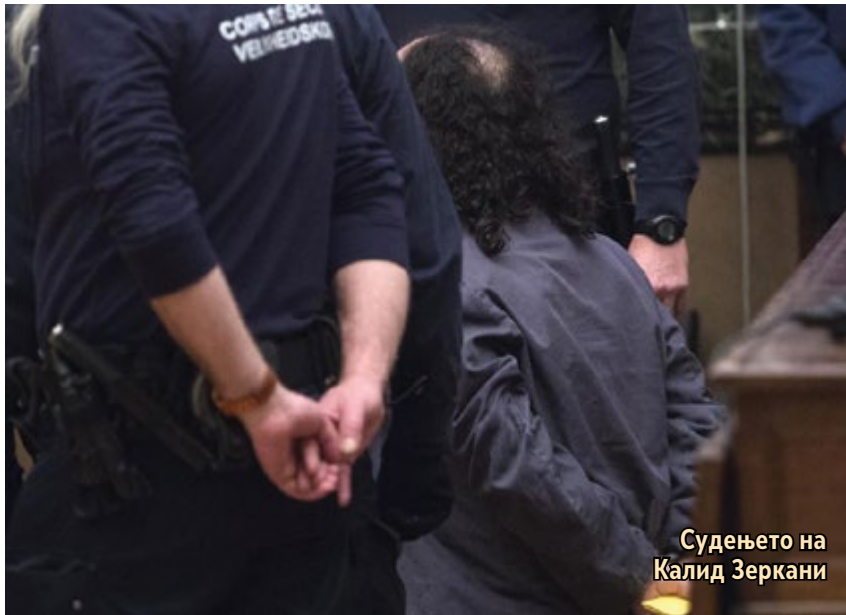
Белгиски истражувачи велат дека Абделахид Абаоуд, жител на Моленбек, кој ги командувал нападите во Париз во ноември, бил ученик на Зеркани. Се верува дека Наим Лахрауи, за кој властите се сомневаат дека е изработувачот на бомбите за нападите во Париз и во Брисел, е, исто така, поврзан со неговиот круг.

Хава Кеита, мигрантка во Брисел од Мали, изјави дека нејзиниот син, Јони Мајне, за само неколку месеци станал радикалист под влијание на Зеркани. (Таа верува дека нејзиниот син загинал во битка во Сирија во 2014 година.)

■ **Тој е врач,** вели таа за Зеркани во едно интервју. **-Тој е Сатаната.**

Улогата на Зеркани во Моленбек помага да се објасни зошто една мала и не баш толку сиромашна област во белгискиот главен град е дел од терористичките истраги. Тоа, исто така, нагласува изразена промена во текот на изминатата деценија од честите таинствени теолошки дебати на претходната генерација цихадисти поврзани со Ал Каеда до тоа што Хинд Фраихи, кој напиша книга за Моленбек, го нарекува „гангстерски ислам“.

Фраихи, Белгиска со мароканско потекло, вели дека пред повеќе од една деценија, кога првпат почнала да истражува во Моленбек, на радикалната сцена доминирале екстремистички свештеници. Под влијание на пропагандата на Исламската држава тоа мутираше, вели таа, во криминална

Судењето на Калид Зеркани

организација водена од „синергијата од разбојништвото и исламот“.

■ **Исламската држава регрутира „разбојници и мафијаши поради нивно то познавање на оружје, на скривалишта, на подземјето** - вели Фраихи.

■ **Додајте малку ислам и тоа е тоа што го добивате во Моленбек** - вели таа.

Некои, пак, сметаат дека радикализмот во Моленбек се појавил уште во 90-тите години од минатиот век, кога Басам Ајачи, поранешен сопственик на ресторан со француско-сириско потекло, основал белгиски исламски центар, привремена џамија каде што се промовирало салафизам. Жителите и некои општински претставници постојано ги предупредувале властите дека тоа е засолниште за екстремисти.

Филип Моро, градоначалник на Моленбек од 1993 до 2012 година, рече дека веднаш по средбата со Ајачи му било јасно дека тој бил екстремист, но дека сметал оти тоа е одговорност на белгиската федерална служба за безбедност, а не на општинските службеници како него.

Јохан Леман, антрополог и општински работник во Моленбек, рече дека алармирал за активностите во центарот, но не добил одговор - дури ни откако се дознало дека Ајачи вршел верски обред на свадбата на милитант од Ал Каеда, кој во септември во 2001 година учествувал во убиството на Ахмад Шах Масуд, авганистански воен лидер што му се противел на Осам бин Ладен.

Леман, кој служел во владината комисија за борба против дискриминацијата, поднел тужба обвинувајќи го исламскиот центар за промоција на антисемитски и на антиамерикански ставови. Во 2006 година судот пресуди дека центарот шири говор на омраза, вели тој. Во меѓувреме, белгиската полиција спровела рација во станот на Ајачи и запленила компјутери и документи.

Ајачи потоа се преселил во Сирија со својот син, кој подоцна загинал во борба против владините сили. Ајачи не одговорил на барањето за коментар.

Зеркани, Мароканец кој станал жител на Белгија во 2002 година, се преселил во близина на Ајачи, но не привлекол многу внимание, велат луѓето од неговото соседство. Додека исламскиот центар проповедал ригорозна форма на ислам, кој единствено се жалел на младите луѓе што пиеле алкохол и се забавувале доцна во ноќта, Зеркани успеал да го премости јазот преку насочување на криминалните енергии на младите деликвенти, велат белгиските истражувачи. Меѓу регрутираните на Зеркани, велат истражувачите, биле и Абаоуд, кој беше убиен неколку дена по нападите во Париз, кога француските полицајци упаднаа во неговото скривалиште, и Салах Абдеслам, поранешен дилер на дрога и некогашен сопственик на бар осомничен дека е архитектот на нападите во Париз, кој беше фатен во Моленбек минатиот месец, по четири месеци во бегство.

Зеркани е роден во Зината, област во северниот дел на Мароко населена

Меѓу регрутираните на Зеркани, велат истражувачите, биле и Абаоуд, кој беше убиен неколку дена по нападите во Париз

со бунтовно берберско малцинство, а поминал и некое време во Шпанија и во Холандија пред да се пресели во Белгија, кога имал 28 години. Во Брисел, меѓу неговите соработници има и поддржувачи на Ал Шабаб, милитантна група во Сомалија, поврзана со Ал Каеда. Белгиските истражувачи велат дека тој крадел по продавници и извршувал други ситни кривични дела пред да почне да регрутира борци за Исламската држава.

Еден белгиски истражувач за тероризам, под услов да остане анонимен, рече дека не е јасно како Зеркани станал доверлив оператор за Исламската држава и нејзините претходници и дека степенот на неговата вмешаност со луѓе поврзани со заговори дури сега доаѓа во фокус.

Една теорија е дека Зеркани бил препорачан на раководството на милитантната група во Сирија од страна на Фатима Аберкан, пријателка на жената на милитантот од Ал Каеда што го убил Масуд, авганистанскиот воен лидер. За време на судењето на Зеркани во 2015 година, белгискиот суд ја осуди Аберкан на пет години затвор за учество во терористичка организација; таа и нејзините пет деца, три сина и две ќерки, имаат поминато време со Исламската држава во Сирија, велат од обвинителството.

Не постои евиденција дека Зеркани патувал во Сирија. Но, обвинителите велат дека најмалку 18 лица со кои тој бил во редовен контакт отишле да се борат таму во периодот од средината на 2012 година и 2014 година.

Белгиските претставници од безбедносните служби и луѓето што го познаваат Зеркани велат дека ги уверувал непослушните млади лица во Моленбек дека минатите кривични пресуди не се пречка за каузата на исламот, туку е витална основа. На неговото судењето, во согласност со резимето на пресудата на судиите, сведоци сведочеа дека тој проповедал дека „Алах дозволува да се краде од неверниците“ и дека тоа е неопходно за да се финансира патот до „зоните на цихадот“.

Кога бил уапсен, тој со себе имал 4.397 евра (околу 5.000 долари) и 1,235 долари, како и валути од Сингапур, Мароко и шест други земји. Полицијата, исто така, запленила украдени пасоши и нашла повеќе мобилни телефони, компјутери и уред за спречување аларми при ограбување продавници.

Тој, според судските документи, имал големи телефонски сметки, 47 повици кон контакти од Исламската држава во Сирија и 89 други лица во Турција за само десет дена во декември 2013 година.

Истражувачите едвај можеле да ги поврзат тие откритија со фактот дека Зеркани немал позната работа од 2008 година, но со години им делел пари на борците што ги регрутирал. Зеркани им рекол на властите дека работел со сива економија, со трговија на разни предмети. Но, екипите за надзор известиле дека никогаш не го виделе како продава нешто.

Во извештајот на белгиските обвинители се вели дека Зеркани ја имал обезбедено послушноста на незадо-

волните млади луѓе преку прогресивно прекинување на врските со нивно семејство, училиште и социјалните врски во Белгија. Повеќето од нив имаат од 15 до 20 години и имаат мароканско потекло.

■ **Фаќаат Северноафриканци бидејќи знаат како размислуваат** - вели Бачир Мрабет, младински советник во Моленбек. **Луѓето што регрутираат борци како Зеркани** - додаде тој - **нема да бараат Турчин или Албанец бидејќи тие не се културно блиски.**

Мохамед Карим Хадад, братот на еден следбеник што заминал за Сирија, го опиша Зеркани како шарлатан кој, за лоша кауза, мами млади луѓе или луѓе што се социјално нестабилни.

Синот на Кеита, кој сега ќе имаше 25 години, беше осуден за обвиненијата за поседување и за продавање дрога во Брисел во 2013 година. Но, неговата мајка вели дека тој почнал да покажува интерес за Сирија и да ја критикува дека е недоволно побожна откако почнал често да оди во Моленбек.

Зеркани не им држел предавања на неговите регрути за таинствените теолошки оправдувања за насилството, како Ајачи од исламскиот центар, но наместо тоа, користел неколку сурови религиозни идеи за да му се даде легитимитет на криминалниот пат што тие веќе го избрале.

Долго време пред цихадот да стане популарен на маргините од општеството, криминалот малку бил застапен во некои делови на Моленбек и сега многумина вината за зголемениот пораст на криминалот ја префрлаат на поранешниот градоначалник Моро, кој победувал од избори на избори.

Тој направи неред во 2010 година, кога му се приклучи на регионалниот градоначалник на Брисел во отфрлањето на нападот со оружје на полициски службеници од страна на лице со белгиско-мароканско потекло кое било вооружено со пушка „калашников“. Нападот, кој беше осуден на десет години затвор, но ослободен по четири, беше Ибрахим Бакрауи, еден од двајцата браќа за кои властите велат дека ги извршија самоубиствените напади во Брисел на 22 март. ■

КОСТОПЕРСКА КАРПА СЕ НАРЕКУВАЛА МАЛА СВЕТА ГОРА

Локалното население раскажува дека во минатото тука постоеле околу 40 цркви, од кои денес се останати неколку. Од некогашните средновековни цркви во близина на карпата, кои биле околу четириесетина, денес постојат „Св.Врачи“, „Св.Никола“ (во темели) и како особено важни за науката „Св.Горѓи Победоносец“ и „Св.Петка“ од поствизантискиот период

Пишува | Невена Појовска

Костоперска Карпа се наоѓа во близина на Куманово, во селото Младо Нагоричане. Таму деновиве истражуваше тим составен од археолози од Македонија, но и од универзитетите во Саутхемптон и во Оксфорд. Археолошко наоѓалиште на повеќеслојна населба се наоѓа на девет километри североисточно од Куманово, од левата страна на патот Куманово - Крива Паланка. Во археолошката литература е познат уште и како „Св. Петка“. Претставува висок рид од базалтна карпа со необичен облик што доминира над околниот терен. Кога ќе се исправи пред вас Косто-

перска Карпа или Жеглиговски Камен изнудува чувство на восхит. Тоа е импозантна базалтна карпа од вулканско потекло на која постоела населба уште од бакарно време. Локалното население раскажува дека во минатото тука постоеле околу 40 цркви, од кои денес се останати неколку. Поради тоа местото било нарекувано Мала Света Гора. Од некогашните средновековни цркви во близина на карпата (четириесетина) денес постојат „Св.Врачи“, „Св.Никола“ (во темели) и како особено важни за науката „Св.Горѓи Победоносец“ и „Св.Петка“ од поствизантискиот период.

Резултатите од вкупните работи покажале дека се работи за голема населба со широк хронолошки и културен континуитет

На самата карпа се наоѓа истоимениот археолошки локалитет. Според археолошките истражувања, тука имало енеолитска населба, која дала богат археолошки материјал, особено керамика, која изобилува со прекрасни садови. Особено ефектни се тие во графитна техника и со геометриски мотиви, како и ситна пластика, орудија и слично.

■ Преку употреба на широк спектар на мултидисциплинарни техники, проектот се стреми кон развивање на нашето сфаќање за трансформациите за едно место или регион во Јужен Централен Балкан низ вековите - ни рече директорката на Музејот Куманово, Анита Цветановска.

Интересен е и подземниот објект во јужното подножје идентификуван како цистерна, составен од две простории и од пристапен ходник.

■ Археолозите се вклучени во овој петгодишен проект врз основа на договорот што Кумановскиот музеј го

склучи минатата година со трите престижни универзитети од Велика Британија - „Оксфорд“, „Саутхемптон“ и „Единбург“. Се надевам дека ќе направат голем број откритија по што ќе следува сумирање на сознанијата. Ова се реализира во директна соработка на трите универзитети, но нашите проекти, неврзано со овој проект, се поддржани од Министерството за култура на Република Македонија - вели Цветановска.

Во 1983 година со мали заштитни ископувања биле откриени и истражени шест гробни целисти од првата половина на 4 век пред нашата ера. Врз основа на овие податоци, а со цел да се приберат покомплетни стратиграфски податоци во 1987 година се вршени нови ископувања. Резултатите од вкупните работи покажале дека се работи за голема населба со широк хронолошки и културен континуитет. Најдолго населување е присутно на највисокиот дел на карпата - акрополот, од-

носно платото, кое на извесен начин било природно заштитено. Културните слоеви достигнуваат дебелина од преку два метра. Најстарите остатоци потекнуваат од енеолитското време. Најмногубројни се фрагментите од керамички садови, квалитетно изработени, а има и алатки од камен и од коска. На јужниот крај на терасата се откриени делови од садови со фактура и орнаментика карактеристични за железното време. Сондирањата и деталната опсервација покажале дека на акрополот има керамички остатоци од 4-3 век пр.н.е., кои по орнаментиката и формите претставуваат копии на хеленистичката керамика. Најмногубројни се остатоците од доцноантичкото време (4-6 век). Заедно со фрагментите од садови и од градежна керамика во централниот простор се откриени и остатоци на темели од објект со апсида (можеби базилика) како и остатоци од бедем. Околу овој објект се истражени седум средновековни гроба. Културната хронологија на Костоперска Карпа завршува со времето на турското владеење, претставено преку фрагменти од жолто и од зеленоглеѓосани керамич-

ки садови. Керамички наоди од хеленистичкото, а особено од доцноантичкото време се констатирани и на терасите во подножјето на карпата на простор од околу девет хектари. Посебно археолошко откритие претставува подземниот објект издлабен во јужниот дел на карпата. Се работи за објект со архитектонски ансамбл од една главна просторија со испусти што потсетуваат на

клупи, неколку ходници, два резервоара, обезбеден со вертикални отвори за проветрување, кој, според големиот број керамички наоди, е датиран во 5-6 век. На еден километар западно од локалитетот е откриена некропола од која се истражени повеќе гробови и, според наодите, е датирана меѓу 4 и 6 век.

Покрај Костоперска Карпа, ќе се истражуваат и локалитетите Визијанус и Градиште. На проектот работат археолозите Драгана Младеновиќ од универзитетот од Саутхемптон и Име Јакобс од универзитетот од Оксфорд, кои се задоволни од тоа како се одвиваат работите и особено од соработката со музејот и со студентите од Скопје. Објаснуваат дека начинот на работата се состои во прегледување на архивата на Кумановскиот музеј за резултатите што се добиени досега од истражувањата што на неколкупати се изведени на овие локалитети. Тоа ќе биде комбинирано со употреба на повеќе методи не геофизичко снимање на теренот.

■ **Фокусирајќи на регионот на селото Младо Нагоричане, каде што има најмалку три населби: локалитетот Костоперска Карпа, лока-**

литетот Градиште – Младо Нагоричане и локалитетот Црквиште – Клевовце од различни историски периоди и дваесетина остатоци од цркви, проектот ќе комбинира архивски истражувања, анализа од сателитски снимки, рекогносцирања, геофизички мерења и планирани археолошки ископувања, за да се создаде обемна рамка за интерпретирање на промените во регионалниот религиозен и цивилен изглед - велат тие.

За да ги дознаат релациите меѓу населбите и да ги откриеме другите населби во регионот, како и да ги поврзат пошироко, проектот мора да опфати поголема површина.

■ **Истражувањата и анализите ќе се спроведат со комбинирање методи: Музејот во Куманово ќе се искористи за идентификација на локациите и за креирање каталог на наоди; Локацијата на местата и нивната местоположба ќе биде исцртана преку користење топографски мапи и сателитски снимки; Ќе се изврши систематско рекогносцирање во селектираните подрачја; На познатите и новооткриени локалитети ќе се изврши геофизичко скенирање (ГПР, магнето-**

метрија и геоотпорливост); Насочените археолошки ископувања ќе се искористат за да се потврди нивниот карактер и хронологија - објаснува Цветановска.

Проектот ќе се одвива пет години и ќе почне со три пилот-сесии.

■ **Ова е веќе втора година како работиме и веќе го одбравме најдобриот метод за геофизички истражувања. Моментно работиме на рекогносцирање на теренот, со план да ја утврдиме хронологијата на населбите што гравитираат околу Костоперска Карпа и Црквиште. Ќе се работи уште две недели, а потоа ќе се сумираат сознанијата. Начинот на работа се разликува од сите досегашни археолошки истражувања, поради тоа што следи нови, модерни трендови за истражување на едно место, а ископувањето е само придружен дел од вкупното истражување. Претставува збир од повеќе мултидисциплинарни пристапи, комбинирани и употребени за еден локалитет. Тоа е практика присутна во европската археологија во последните 20 години, но кај нас не е користена, рече таа.** ■

● ● ●
Покрај
Костоперска
Карпа, ќе се
истражуваат
и локалитетите
Визијанус и
Градиште

ДЕБЕЛИНАТА ГО НАДМИНА ТУТУНОТ КАКО БРОЈ ЕДЕН РИЗИЧЕН ФАКТОР ЗА НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Нивоата на пушењето цигари и консумирање алкохол на светско ниво, па и кај нас, се во постојано опаѓање. Сега е ред да се соочиме со овој ризик, а тоа е зголемената телесна тежина и дебелината, која во нашиот дел од светот, а и во сите развиени земји е број еден ризичен фактор за појава на незаразни болести, вели д-р Спироски

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фоџо | Александар Ивановски

Дијабетесот зазема епидемски размери во цел свет, покажуваат податоците на Светската здравствена организација (СЗО) и токму поради тоа оваа година мотото на Денот на здравјето е „Победи го дијабетесот“. Премногу е храбро да се каже дека може да се победи, меѓутоа многу е важно да се контролира ако веќе го има, вели во интервју за „Република“ д-р Игор Спироски, специјалист по хигиена и здравствена екологија од Институтот за јавно здравје. Тој е национален соработник на Министерството за здравство со СЗО во категоријата за незаразни болести.

Зошто Светската здравствена организација реши оваа година мотото на Денот на здравјето да биде „Победи го дијабетесот“? Дали оваа болест зазема епидемски размери?

СПИРОСКИ: Светската здравствена организација (СЗО) секоја година на Денот на здравјето промовира еден здравствен проблем. Тие проблеми може да бидат вообичаени, за кои се знае, или ваквите, како што е дијабетесот, каде што ситуацијата во однос на неговата преваленца и на инциденцата на новозаболени случаи на глобално ниво, па и во најголем број на земјите од западниот свет, добива епидемски размери. Бројките растат и не запираат, така што овој ден, вака структуриран како што го претстави СЗО, беше во насока да се подигне свеста за дијабетесот, како кај луѓето што го имаат и што, најверојатно, се најсвесни за тој

проблем, така и кај оние што го немаат, меѓутоа практикуваат животни стилови што промовираат рана појава на дијабетес.

Дали Институтот за јавно здравје располага со информации за бројот на заболени од дијабетес во Македонија?

СПИРОСКИ: Околу 120 илјади луѓе во Македонија се со дијагностицирана состојба на дијабетес. Тоа не значи дека сите се лекуваат, но значи дека сите тие во некаква форма го имаат дијабетесот и имаат интервентни мерки, препишани од нивните лекари со кои влијаат на контролирање на болеста.

Кои се ризиците од дијабетес кај децата?

СПИРОСКИ: Тренд во светот, но и во нашата држава е појава на дијабетес од тип 2 кај деца. Порано, дијабетес од тип 2 се појавуваше кај луѓе над 40 години. Сега, овој тип дијабетес се појавува дури и кај деца од 8 и од 9 години. Имаме такви појави. Тоа значи дека границата на појава на дијабетес кој порано се појавувал во друго време, во друга возраст, сега е поместена многу порано. Тоа е алармантна ситуација, а ризиците и кај децата и кај возрасните се слични. Значи, животните стилови кај возрасните се доминантни, а кај децата се стиловите што возрасните ќе им ги наметнат како животен стил. Децата во тој период од животот не можат сами да одберат како ќе живеат. Тие најчесто го јадат она што го јадат возрасните, го купуваат она што го купуваат возрасните и нивните вреници, така се однесуваат и така ги носат ризиците. Значи, неправилната исхрана и немањето физичка активност се доминантни ризични фактори за појава на дијабетес тип 2.

Која е најмалата возраст на деца во Македонија кај кои е регистриран дијабетес тип 2?

СПИРОСКИ: Од разговор со колегите од педијатрија, најмладиот пациент кај кој е регистриран дијабетес тип 2 има околу десет години.

Какви се препораките од СЗО? Што може ние да сториме и како држава и како единки?

СПИРОСКИ: Во делот на превенцијата, главните препораки се кон

главните ризици. Значи, контрола на исхраната. Има многу мерки што може да ги преземе државата, но има и мерки што може да ги преземат самите индивидуи. Преголемото внесување храна со додадени шеќери е еден од главните ризици. Нив ги има речиси во сите преработени производи. Мора да внимаваме што јадеме. Државата може да интервенира со мерки во областа на снабдувањето. На индивидуално ниво, на луѓето останува изборот на тоа што ќе прават. Тоа може да го направат со информирање од релевантни извори, како на пример од СЗО, кои даваат препораки за општата популација и тие да ги спроведуваат во дело. Дополнително, физичката активност е клучниот фактор. Многу е важно луѓето што имаат дијабетес да практикуваат физичка активност за да можат многу полесно го држат под контрола нивото на шеќерот во крвта. За жал, нашата студија што ја направивме минатата година во Институтот за јавно здравје покажува дека слабо се практикува физичка активност. Тоа особено се забележува на оние нивоа што се над 150 минути умерена физичка активност неделно. Студијата покажа дека само околу 10 проценти од популацијата на национално ниво неделно практикува по 150 минути умерена физичка активност.

Може ли да се победи дијабетесот?

СПИРОСКИ: Премногу е храбро да се каже дека може да се победи, меѓутоа многу е важно да се контролира ако веќе го има. За популацијата што нема дијабетес е апсолутно дека дијабетесот е победлив со тоа што ќе практикува животни стилови што нема да му дозволат на дијабетесот да се појави во нивниот живот. Што се однесува до оние што имаат дијабетес, за нив е многу важно да се придржуваат кон советите на нивните лекари. Ние имаме извонредни стручни лица кои ја работат проблематиката со дијабетесот, како на педијатриска возраст, така и за возрасни пациенти. Клучно е пациентите да се придржуваат кон препораките, кон животниот стил што им е препорачан, да бидат физички активни, да практикуваат исхрана која ќе им ја препорача нивниот лекар. Дополнително, ако пијат лекови

или, пак, ако примаат инсулин, апсолутно треба да внимаваат и да се придржуваат на препораките и на времето кога треба да ја земаат терапијата. Проблем е што има пациенти кои не се придржуваат кон препораките добиени од нивните лекари за примање на терапијата.

Истражувањата покажуваат дека Македонците не се дебела нација, но се натхранети. Дали се сложувате со оваа констатација?

СПИРОСКИ: Тоа е така, но јас би бил претпазлив со тоа колкав треба да биде процентот на луѓе што имаат зголемен индекс на телесна маса за да речеме дека нацијата ни е дебела или натхранета. На светско ниво уште нема стандарди за тоа. Меѓутоа, проблем има и треба да бидеме свесни за тоа, затоа што и кај возрасните и кај децата просекот на лица со зголемена телесна тежина и со дебелина е над просекот во земјите од Европската унија. Тој просек кај нас е понизок од просекот во земји кои имаат многу висок процент на дебелина, но ако се споредуваме со Европската унија, тогаш нашиот просек е над просекот. Значи, дебелината и тој ризик постојат. Важно е да се истакне дека зголемениот индекс на телесна маса го надмина тутунот како број еден ризичен фактор за незаразни болести. Нивоата на пушењето цигари и консумирање алкохол на светско ниво, па и кај нас, се во постојано опаѓање. Сега е ред да се соочиме со овој ризик, а тоа е зголемената телесна тежина и дебелината, која во нашиот дел од светот, а и во сите развиени земји е број еден ризичен фактор за појава на незаразни болести.

Има ли вистина во тврдењето дека исхраната е половина лек кога станува збор за лекување на дијабетесот?

СПИРОСКИ: Колегите ендокринолози можат најдобро да одговорат на ова прашање. Но, она што го знам е дека луѓето што практикуваат правилна исхрана, исхрана приспособена за своја возраст и имаат физичка активност, се со многу помал ризик за добивање на дијабетес и тие многу подобро го управуваат дијабетесот што веќе го имаат. Не знам дали може да речеме дека е половина од лекот, но секако, има голема значење. ■

ЛИМИТРОФНА ЗОНА МЕЃУ МАКЕДОНСКИОТ И ГРЧКИОТ ЕТНИКУМ ВО ОСМАНЛИСКА МАКЕДОНИЈА (Од Костур до Драма)

Имено, се знае дека МРО во најјужниот дел на османлиска Македонија, таму каде што преовладувало грчкото и грцизираното население, никогаш не формирало свои комитети. Но, од друга страна, кон организацијата биле приклучени и влашки села што се наоѓале во оваа зона, а, исто така, таа не успеала ниту да формира свои комитети во значителен број македонски патријаршиски села, кои биле под силно влијание на грчката пропаганда

от етнограф и географ Димитар Јаронов, статистичките податоци за Македонија се преземени од Кнчов, но се употребуваат термините „Македонци“ и „исламизирани Македонци“.

Кнчов извесен период работел како учител во егзархиските гимназии во Солун и во Серез, додека во периодот 1894-1897 година бил поставен за главен училиштен инспектор на егзархиските училишта во османлиска Македонија. Оваа функција му дала голема слобода во движењето, при што ја искористил да посети голем број население места, а податоците добиени потоа ги искористил во објавувањето на погорепсоменатата книга.

Одредувањето на лимитрофната зона ќе ја почнеме од југозападниот дел на османлиска Македонија и ќе се одвива во правец од запад кон исток. Најзападна околија откаде почнува замислената лимитрофна зона меѓу двата етникума била костурската. Истата на запад од неа се граничела со албанскиот етнички простор. Најголемиот дел од околијата била населена со македонско население, т.е. областите северно од градот Костур (Корештата и Пополе), западно и источно јужно од градот (Нестрамско, Хрупишко и Костенаријата). Сепак, најјужниот дел од костурската околија бил населен со доминантно грчко или погрчено население – Борботско. Јужно од Борботско, анселичката и гревенската околија, веќе биле население со грчко население. Од запад кон исток, границата минувала меѓу кајларската и кожанската околија. Во кајларската околија живеело мнозинско османлиско муслиманско население, но и со значителен број македонско население. За разлика од Кајларско, јужно, во кожанската околија, доминирало османлиско муслиманско и грчко население.

Треба да се нагласи дека јужните граници на гревенската и кајларската околија ги претставувале и јужните граници на османлиска Македонија. Кон исток линијата продолжува меѓу негушката (населена со доминантно македонско население) и берската околија (населена со доминантно грчко население). Следна околија била Солунската. Таа опфаќала поголема територија на градот Солун и неговата околина. Источниот, западниот и северниот дел од околијата бил населен со доминантно македонско население, додека јужниот дел од околијата, во правец на Полуостровот Халкидики бил населен со грчко население. Самиот Солун во тој период може да се каже дека повеќе личел на космополитски град, со доминантно еврејско население, потоа османлиско, грчко, македонско, ромско, како и извесен број граѓани на

европските држави. Ако Полуостровот Халкидики бил населен со доминантно османлиско и грчко население, тогаш северно од него и источно од Солун границата поминувала низ лангадинската околија, мнозински населена со османлиско население, но и со ист број македонско и грчко население. Од запад кон исток линијата врвела низ серската околија, во која живеело доминантно македонско население, со голем број Грци во самиот град Серез и во јужниот дел од околијата. Потоа граничната линија меѓу двата етникума ја сече зихненската околија и се упатува кон Драмско, каде што лимитрофната граница меѓу двата етникума завршува кај источната граница на османлиска Македонија, т.е. кај реката Места.

Грубо кажано, лимитрофната граница меѓу македонскиот и грчкиот етникум

во османлиска Македонија почнува јужно од градот Костур, потоа кон исток врви јужно од Кајлари, за потоа да помине меѓу градовите Негуш и Бер и да се упати кон Солун, оттаму кон Сер, за да заврши кај градот Драма. Сепак северно и јужно од оваа замислена граница живеело и голем број османлиско муслиманско население, кое често ја пресекувала линијата на раздвојување меѓу македонскиот и грчкиот етникум, како што бил случајот со кајларската околија. Исто така, на овие територии живееле и влашко, албанско, ромско и еврејско население.

Бројот на населението на трите главни народи (османлискиот, македонскиот и грчкиот) во овие гранични околии според Васил Кнчов бил следниот:

	Македонци	Грци	Османлии
Костурско	51.000	9.600	4.000
Кајларско	8.000	1.800	27.000
Кожанско	/	10.000	14.500
Берско (заедно со Негушко)	6.300	15.000	7.300
Солунско	27.000	31.000	32.000
Лангадинско	10.000	9.000	20.000
Серско	40.000	28.600	28.500
Зихненско	16.200	14.000	10.200
Драмско	9.000	4.600	26.500
Вкупно	167.500	123.600	170.000

(КРАЈ)

Пишува |
г-р Димитар Љоровски Вамваковски

Продолжува од претходниот број

Определувањето на лимитрофната зона меѓу македонскиот и грчкиот етникум во јужниот дел на османлиска Македонија можеме да го направиме по две основи. Прво, користејќи ги многубројните етнографски истражувања на балканските и на европските етнографи, историчари, патописци или дипломати. Вториот начин, кој бара поголема студиозност, е преку формирањето на месните и на околинските комитети на Македонската револуционерна организација (МРО). Имено, се знае дека МРО во најјужниот дел на османлиска Македонија, таму каде што преовладувало грчкото и грцизираното население, никогаш не формирало свои комитети. Но, од друга страна, кон организацијата биле приклучени и влашки села што се наоѓале во оваа зона, а, исто така, таа не успеала ниту да формира свои комитети во значителен број македонски патријаршиски села, кои биле под силно влијание на грчката пропаганда. Поради овие факти, лимитрофната зона ќе ја определиме на првиот начин, и тоа користејќи го истражувањето на бугарскиот академик, географ и политичар Васил Кнчов.

Станува збор за делото на В. Кнчов објавено градот Пловдив во 1900 година, со наслов: „Македонија. Етнографија и статистика“. Треба да се нагласи дека, во согласност со бугарската политика во тој период, Кнчов за македонското христијанско население го користи терминот „Бугари“, а за Македонците муслимани – „Бугари муслимани“ или „Помаци“. Сепак, во неговата книга „Орохидрографија на Македонија“, објавена во 1911 година, речиси една деценија по неговата смрт (1902), во воведната глава е напишано: „При определувањето на границите ние ќе се раководиме, главно, од општото мислење на локалното население и од мислењата што ги изнесуваат највештите нови патешественици. Локалните Бугари и Куцовласи, кои живеат во пределите на Македонија, се нарекуваат самите Македонци и околните народи ги нарекуваат така. Турците и Арнаутите не се кажуваат Македонци, но прашани од каде се, одговараат: од Македонија, а, исто така, и Грците, кои живеат во јужните области, не се нарекуваат Македонци“. Додека, во изданието на Македонскиот научен институт од Софија, од 1945 година: „Македонија катонприродно и стопанско цјало“, на чиешто публикување работел и бугарски-

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Магла
Иван
Чаповски

2

Мемоарите на една млечка
Блаже
Миневски

3

Жената што плаче
Зое
Валдез

4

Виртуелна девојка
А.Р.Тори

5

Господин Ибрахим и цветовите на Куранот
Ерик Емануел Шмит

39. „ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКА МУЗИКА“

Концерт на филхармонија и на ѕвездите во чест на Александар Џамбазов

Во чест на реномираниот диригент и композитор, на иста сцена пееја: Наде Талевска, Сашо Гигов-Гиш, Александар Тарабунов, Игор Митровиќ, Биба Додева и Андријана Јаневска. Популарните изведувачи ги придружуваше Македонската филхармонија под диригентската палка на Саша Николовски-Ѓумар

Во домот на АРМ во Скопје, на затворањето на 39. издание на ДММ, беше одржан концерт посветен на 80 години од раѓањето на композиторот Александар Џамбазов. Заедно со Македонската филхармонија настапија шест вокални солисти кои изведоа популарни композиции и хитови од фестивали за забавна музика. Во чест на реномираниот диригент и композитор, на иста сцена пееја: Наде Талевска, Сашо Гигов-Гиш, Александар Тарабунов, Игор Митровиќ, Биба Додева и Андријана Јаневска. Популарните изведувачи ги придружуваше Македонската филхармонија под диригентската палка на Саша Николовски-Ѓумар, а како солист на пијано се претстави Дино Имери.

Александар Џамбазов е роден на 3 февруари 1936 година во село Стапар, Војводина. Музичка академија завршил во Белград, а целиот работен век го минал во Македонската радио-телевизија, како диригент на Танцовиот и на Ревискиот оркестар. Автор е на голем број детски песни и како иницијатор и долго-

годишен диригент на фестивалот „Златно славејче“. Има напишано сценска и филмска музика, дела од класична музика, хорски композиции, како и голем број популарни мелодии. Добитник е на педесетина стручни награди.

На ова издание на манифестацијата „Денови на македонска музика“ настапија главно камерни ансамбли од Македонија, но и гости од странство, како: германскиот пијанист Штефен Шлаермахер, гудачкиот квартет „Мивос“ од САД, словенечкиот гитарист Нејд Кухар и други. Шлаермахер и Кухар во деновите на своите настапи во ЕУ инфоцентарот одржаа предавања во рамки на проектот „Современи европски композитори“.

На фестивалската програма беа и: Камерен концерт 2:3, настап на ансамблот „Кон темпора“, концерти на млади композитори и на дувачкиот квинтет на ансамблот „Сонорис“, концерт на акузматична музика, на кој гостуваше Мехмет Џан Озер кој одржа и работилница за студенти. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Блаже Конески (1921-1993)

УБАВИТЕ ЖЕНИ

Убавите жени
во мојот народ
тие брзо прецутувале
како цут од кајсија
како мајски јоргован.
О неправда!

Тие им припаѓале
на избрани мажи,
нивните коси дење
сплетени во прцлиња
ноќе распуштени
по градите и колковите.

Нивниот постап на препелица
набрзо го сопинала унечка,
нивната младост поминувала
како мирис на липа
што го одвева ветрот.

Набрзо тие
седнувале на порта
со наведната глава
и издадени коленици,
со нечујна издишка.

Убавите жени,
несреќните жени
тие брзо прецутувале
како цут од кајсија
како мајски јоргован.

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Бродвеј буги-вуги“ на Мондријан

Пит Корнелис Мондријан (1872-1944) е холандски сликар и теоретичар на уметноста. „Бродвеј буги-вуги“ е дело на Мондријан, кое е завршено во 1943 година, многу кратко откако се преселил во Њујорк во 1940 година. Денес оваа слика е дел од постојаната изложба на Музејот за модерна уметност „МОМА“ во Њујорк. Неговиот уметнички опис се состоел од примена на основни форми и основни бои. Користел правоаголници и квадрати на рамни површини и применувал силни примарни бои, кои ги комбинирал најчесто со црни строги линии и

бела површина. Заедно со Тео ван Досбург формираат уметничко движење наречено де стил со кое ги уриваат старите правила на примена на ликовни елементи и ликовни принципи. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА

во САД викендов

1

ШЕФИЦАТА
THE BOSS

Заработка: 23.500.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Бен Фалконе
Актери: Мелиса Мекрти,
Кристијан Бел,
Питер Динклиџ

2

**БЕТМЕН ПРОТИВ СУПЕРМЕН:
ЗОРА НА ПРАВДАТА**
BATMAN V SUPERMAN:
DAWN OF JUSTICE

Заработка: 23.400.000 \$

Жанр: акција
Режија: Зак Снајдер
Актери: Бен Афлек,
Еми Адамс,
Хенри Кавила

3

ЗООТРОПОЛА
ZOOTOPIA

Заработка: 14.400.000 \$

Жанр: анимиран филм
Режија: Бајрон Хауард, Рич Мур
Актери: Џинифер Гудвин,
Џејсон Бејтмен,
Идрис Елба

4

**МОЈАТА ГОЛЕМА ДЕБЕЛА
ГРЧКА СВАДБА 2**
MY BIG FAT GREEK
WEDDING 2

Заработка: 6.400.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Кирк Џонс
Актери: Ниа Вардалос,
Џон Корбет,
Мајкл Константин

5

ХАРДКОР ХЕНРИ
HARDCORE HENRY

Заработка: 5.100.000 \$

Жанр: акција
Режија: Илја Најшелер
Актери: Шарлто Коплеј,
Тим Рот,
Хајли Бенет

МАКЕДОНСКИОТ НАРОДЕН ТЕАТАР ГО ОСТВАРИ СВОЈОТ СОН

Никогаш во животот не сум работел претстава што не ми лежела на срцето или некоја тема што до болка не ме интересирала. Според она што се случува во Македонија и во Бугарија и во целиот регион, мислам дека сега има смисла да се работи претставата „Животот е прекрасен“, бидејќи сите ние почнавме да ја губиме смислата на животот, вели Морфов

Пишува | **Александра М. Бунгалева**

Светскиот театарски режисерки маг, Бугаринот Александар Морфов (55), на големата сцена на Македонскиот народен театар (МНТ) ја постави пиесата „Животот е прекрасен“ и со тоа му го оствари сонот на македонскиот национален театар. Гала-премиерата беше во текот на изминатата недела, а за денеска и за утре во 20 часот се најавени две премиери.

Морфов не е првпат во Македонија, доаѓаше на неколкупати за да режира претстави во МНТ, но на крај тие не се реализираа. Тој требаше да го постави текстот „Сон на летната ноќ“ од Вилијам Шекспир и претставата „Франкенштајн“, но поради презафатеност и технички проблеми проектите не беа реализирани. Единствена претстава која Морфов ја работел досега

во Македонија е „Декамерон“ со Битолскиот народен театар во 1998 година.

Но, македонската публика ја познава неговата работа. На едно од изданијата на Охридско лето беше изведена претставата „Дон Жуан“ во продукција на рускиот театар „Комисаржевскаја“, која беше прогласена за најдобра таа година во Санкт Петербург. Освен „Дон Жуан“ и претставата „Бура“ беше прогласена за настан на годината во Санкт Петербург. „Декамерон“ во Москва беше прогласена за најдобра претстава. Вистински татарски настан се неговите режии на сцената во театарот „Иван Вазов“ – „Сонот на летната ноќ“, „Бура“, „Дон Кихот“, „На дното“ кои, исто така, гостуваа во Македонија.

Морфов работи и во Русија, а неговите претстави се играат во Санкт Персбург и во Москва. Освен како режисер, се појавува и како актер во неколку филмови: „Иван и Александра“, „Љубовното лето на еден луд“, „Сирна недела“, „Козји рог“, „Пријателите на Емилија“, „По крајот на светот“, „Родот на боровинките“, „Патувањето кон Ерусалим“. Сценарист и режисер е на филмовите „Ридот на боровинките“, како и на серијата „Прогонети бунтовници“, по истоименото дело на Иван Вазов.

Добитник е на бројни меѓународни и државни признанија и награди. Добитник е на орденот „Св. Кирил и Методиј“ за исклучителни заслуги кон Бугарија во областа на културата и на уметноста. Има добиено повеќе од 20 меѓународни и најпрестижни руски театарски награди.

„Животот е прекрасен“ Морфов во Скопје ја подготвуваше три месеци. Иако првично беше најавено дека во МНТ ќе ја работи „Дон Кихот“, режисерот, како што изјави самиот, се премислил откако ги изгледал сите претстави кои се на репертоарот на МНТ. Се решил за делото на Николај Ермман и неговиот драмски текст „Самоубиец“. Драматуршката адаптација на „Самоубиец“ насловена како „Животот е прекрасен“ доследно ја следи сижетната линија на оригиналниот текст, но на еден извонредно духовит и интелегентен начин внесува многу живост и динамика во сцената, во репликите и во драмските ликови. Морфов смета дека „Животот е прекрасен“ одговара на сензибилитетот на актерите на МНТ.

Улогите во претставата ги толкуваат: Никола Ристановски, Николина Кујача, Свезда Ангеловска, Сашко Коцев, Тања Кочовска-Павловска, која гостува од Театарот за деца и младинци, Емил Рубен, Гораст Цветковски, Славиша Кајевски, Никола Ацески, Александар Ѓорѓиоски, Арна Шијак, Тина Трпкоска, Александар Микиќ, Никола Стефанов, Кире Ѓоревски, Александар Михајловски, Марија Новак, Драгана Левенска, Никола Кимовски, Марија Минитрова, Анастасија Христовска, Соња Крстевска. Сценограф е Никола Тороманов, костимограф е Марија Папучевска, а кореограф е Инга Красовска.

Претставата е еден вид театарска дефиниција на „малиот човек“, со сите негови желби, страсти и стравови. Таа е рендген на сите „мали луѓе“. Морфов објасни зошто го одбрал овој текст.

■ За мене нема ништо поважно од тоа процесот на работа да биде креативен и сите да го чувствуваме како радост, да се изненадуваме секојдневно со нови идеи, да бидеме како колектив. Тоа се случи со оваа претстава во една прекрасна форма. Многу тешко ги бирам пиесите што ги поставувам на сцената. Никогаш во животот не сум работел претстава што не ми лежела на срцето или некоја тема што до болка не ме интересирала. Според она што се случува во Македонија и во Бугарија и во целиот регион, мислам дека сега има смисла да се работи претставата „Животот е прекрасен“ бидејќи сите ние почнавме да

ја губиме смислата на животот. Со целата промена што ни се случи одејќи кон демократија, нештата стануваат сè полоши и полоши и од човекот го извадија најлошото. Луѓето се свртеа кон нешто што никој не го очекуваше. Политиката стана најгласното и најужасното нешто. Некои од пријателите што сме ги имале се претворија во бандити, разбојници и во мафијаши. Светот е полн со луѓе кои се занимаваат само со себе, со своите пари, просперитет и со ништо повеќе, притоа убивајќи цели народи само за да спечалат повеќе пари

Директорот Дејан Пројковски на најавната прес-конференција за претставата „Животот е прекрасен“ изјави дека „секој човек и секој театар треба да сонува за да стигне до одредена цел.

■ Претставата „Животот е прекрасен“ е остварување на еден голем сон на Македонскиот народен театар да создадеме голема претстава заедно со Александар Морфов и со ансамблот на МНТ – изјави Пројковски. ■

ГОРДАНА ВИНЧИЌ: УМЕТНОСТА НАПРАВИ АЛХЕМИЧАРКА ОД МЕНЕ!

Преку уметноста ја составувам својата лична животна сложувалка и потоа сето тоа го споделувам со сите, автентично и несебично. Ме надградува од глава до петици, моето физичко тело, мојот дух и мојата свест, вели Винчиќ

Разговараше | Невена Пойовска
Фото | Александар Ивановски

■ Повторно ќе изложувате во Скопје, овој пат во галеријата „Остен“. Колку дела се изложени и како е насловена изложбата?

ВИНЧИЌ: Да, повторно изложба во Скопје. Овој пат е самостојна, моја изложба во галеријата „Остен“. Изложбата е продажна и на неа ќе може да се видат триесет дела. Десет од нив се веќе сопственост на „Остен“ и ќе влезат како дел од колекцијата за 70-годишнината на „Остен“, која ќе се прославува со 70 уметнички мапи, меѓу кои ќе биде и мојата токму со тие десет дела. Значи, самата изложба ќе биде воедно и промоција на мојата уметничка мапа.

Ова е целиот концепт на изложбата со име „Интуитивна исповед“: Интуицијата е света. Таа спојува со секојната сила на креаторот и на неограничените блаженства на рајските градини. Самоотворањето е возможно само преку интуитивна исповед. А што е тоа интуиција?

Таа е тивкиот глас, потиснатите чувства и нашиот дух заробен како во волшебна ламба. Интуицијата е духот што ги исполнува сите желби.

Непријатните чувства што уште од деца ги таложиме ја ограничуваат интуицијата. За да ја ослободиме таа најмоќна сила во нас, треба исповед. Едно од најважните потиснати чувства се желбата за еротика и за интима. Дека се потиснати, знаеме преку чувството на љубомора, агресивност, страв и на внатрешен немир. Не е лесно.. но признај пред себе што чувствувааш, признај го истото и пред твоето божество и пред сите, ќе бидеш слободен и сите твои желби ќе бидат исполнети.

Сите мои дела се создадени во момент на интуитивна исповед при која ги ослободувам моите потиснати емоции. Тие ослободени проникнуваат и се чувствуваат во ликовите. Споделувајќи го искуството сакам да го поттикнам гледачот сам да се осврне кон своите чувства. Дури и кон тие најзабранетите, како што се желбата за доминирање, желбата за полигамија.. така се станува херој!

„Интуицијата дава поглед кон надвор и поглед кон внатре. Таа слави во градината на волшебните можности како да се вистински“ – Карл Јунг.

■ Како дојде до соработката со галеријата „Остен“?

ВИНЧИЌ: Дороти Пачкова, која е вработена како арт куратор во „Остен“ и е дел од професионалниот тим, ги забележи моите многубројни дела на социјалната мрежа „Фејсбук“ и контактираше со мене со цел да ме покани на биеналето на цртежи, кое го организираат. Таа нејзина порака беше првиот чекор на соработката со Остен, кои како тим се мошне професионални како институција, која не само што соработува, промовира и поддржува домашни уметници, туку и уметници од целиот свет. Одушевена сум од нивната професионалност, која е на светско ниво.

■ Минатата изложба Ви беше насловена „Александар и седумте капи на Скопје“. Како се насловени овој пат делата и што Ви беше инспирација?

ВИНЧИЌ: Сите дела го носат насловот „Интуитивна исповед“, како и самата изложба. Инспирација ми беше таинствениот процес на самоотворање, станување херој или хероина. Тој процес неминовно претставува и индивидуализација на самата личност, ослободување од предрасуди, догми и од срам... Феноменот срам ги прави и бариерите и пречките што не спречуваат во самоотворањето. Табуата, во основа, се базираат на срамот, тој не дозволува уживање во нашиот животен пат кон самоотворањето. Вложив огромна енергија во овие дела и за многу кус временски рок,

импулсивно, интуитивно и носена од емоции, творев, ослободувајќи се постепено од срамот и од табуата. Во фокусот ми беа автентичните емоции и експресивната техника на цртеж каде што го нагласувам чувството на допир. Физички и духовен допир. Минатата изложба потсетува на оваа според концептот, но се работеше за Александар како личност и за неговото самоотворање како херој.

■ Потекнувате од уметничко семејство. Што претставува за Вас уметноста? Како ја доживувате?

ВИНЧИЌ: Точно, мајка ми Марија Винчиќ е талентиран уметник, која поради семејството ги стави уметноста и својот талент во втор план. Но, јас од неа пивав како сунѓер сè што можев да научам. Сето нејзино знаење. Колку многу и колку само техники научив од неа уште како дете на најмала возраст. За мене уметноста е предуслов за постоење, таа, според мене, е основно средство за самоотворање на секој човек. Ова го мислам за сите, а не само за уметниците. А кога велам уметност, мислам и на музика, и на театар, поезија... Уметноста ми помага да ја составам својата лична животна сложувалка и автентично и несебично да го споделам со сите сето тоа. Ме надградува од главата до петиците, моето физичко тело, мојот дух и мојата свест. Уметноста направи алхемичарка од мене! ■

ПРЕСТОЛНИНА НА КУЛТУРАТА И КОЛЕВКА НА УМЕТНОСТА

„Северниот бисер“ на Италија, како што го нарекуваат Милано, е современ град со бурна историја и со стари градби, центар на светската мода. Милано е главниот мотор на економијата во својата земја и домот на берзата. Преку ден можете да пазарите, додека, пак, во вечерните часови можете да уживате во авангардната театарска сцена, во прекрасната релаксирачка сцена или во некој од жешките клубови до раните утрински часови

Пишува | Маја Косићовска

Овој град не се смета за типичен италијански град и самите Италијани сметаат дека Милано не е убав како останатите градови со слична големина. Меѓутоа, Милано нуди многу повеќе. Иако спаѓа во градовите што биле најмногу уништени по Втората светска војна, Милано во изминатите децении е целосно обновен и модернизирани. Архитектурата на Милано не е типично италијанска, таа повеќе го одразува модниот и уметничкиот дух на градот, отколку италијанската традиција. Но и покрај сето ова, Милано, исто така, е еден од најстарите италијански градови со богато историско наследство.

Во светот, Милано е симбол на модна престолнина, рај за пазарење, фудбалска престолнина,

позната по интернационални опери и по динамичниот ноќен живот. Во Италија, Рим е симбол на стара Италија, а Милано е симбол на нова Италија.

ВРЕМЕ И КЛИМА

Иако спаѓа во „четирисезонски“ туристички дестинации, агенциите препорачуваат дека пролет и есен се најдобри сезони за посета на Милано. Причината за тоа е што во тоа време има најмалку врнежи и умерена температура. За време на летото е доста жешко, па туристите ги преферираат приморските дестинации.

ТУРИСТИЧКИ АТРАКЦИИ

Од бројните знаменитости ќе издвоиме само дел – операта „Ла Скала“ и ремек-делото „Тајната

вечера“, миланската катедрала, трговскиот центар „Виторио Емануеле“, замокот „Сфорца“. Лоцирајте ги знаменитостите што сакате да ги посетите, направете маршрута па полека избегајте од неа и дозволете градот да ве изненади и самиот да ви се открие. Исто така, одделете пет евра да се качите на врвот на миланската катедрала (Дуомо). По четириесетина скали ќе следува фантастична глетка на готичка убавина и совршен видик на панорамата на Милано. Иако е доста оддалечена од центарот на градот, вреди да се посети и Централната железничка станица, која со својата грандиозност остава еднаков впечаток како и Дуомо, иако според убавината е далеку зад преубавата катедрала или галерија „Виторио Ема-

нуеле“ која спаѓа во најубавите трговски центри во светот.

Љубителите на фудбалот може да го посетат стадионот „Џузепе Меаца“, кој навивачите често го нарекуваат и Сан Сиро по делот на градот во кој се наоѓа. Овој вистински храм на фудбалот, кој денешниот изглед го добил поради Светското првенство во Италија во 1990 година, е домашен терен на миланските клубови Милан и Интер. Милан е единствениот град во Европа кој има два клуба кои освојувале Куп и Лига на шампиони.

СООБРАЌАЈ И ПРЕВОЗ

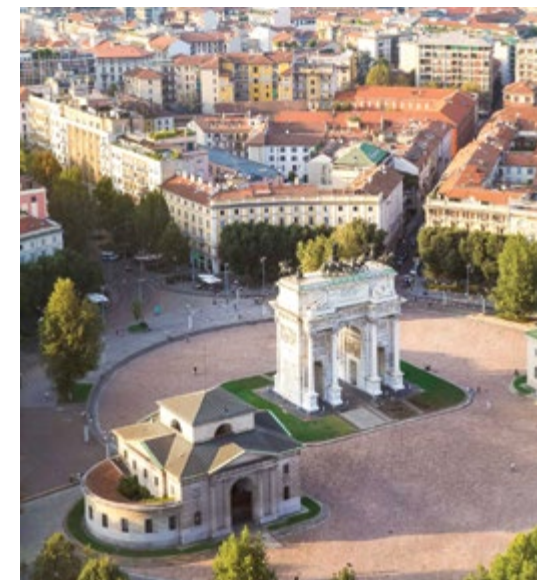
Милано има два меѓународни аеродрома – „Линате“ и „Малпенсе“. Во близина се наоѓаат уште два аеродрома – аеродромот „Бергамо Орио ал Серио“ и аеродромот „Парма“, кои најчесто ги користат туристичките агенции и нискобуџетните авиокомпанији за превоз на туристите. Од сите аеродроми до Милано сообраќаат брзи возови во кратки временски интервали, па доаѓањето во градот не е проблематично. Со автобус до Милано во организација на туристичките агенции се патува преку Хрватска и Словенија и патувањето трае од 14 до 20 часа, зависно од задржување на граничните премини. Истиот пат го користат и туристите што користат сопствен превоз. Патот до Милано е автопат, така што возењето е удобно и

лесно. Таксија сообраќаат од сите аеродроми до градот како и во самиот град. Такси-превозот во Милано е скап и бидејќи има други видови превоз кои се далеку поевтини, туристите најчесто го избекуваат. Најбрз и најчест користен превоз е метротото. Градот е добро поврзан со метро-линии и карта во еден правец чини едно евро по лице. На бројни пунктови во градот можете да изнајмите и велосипед за обиколка на градот по цена од две евра за секој час од користењето.

ШТО Е МОДЕРНО ВО МИЛАНО?

Во мода се велосипедите, семејните прошетки, прошетките на домашниот миленик облечен по последен тренд, мини-здолништа, и секако, во мода е модата. Кога зборуваме за излегувањата навечер, речиси во сите кафулиња почнува „среќниот час“ и трае до 22 часот. Во некои кафулиња за десет евра се добива коктейл и храна во вид на шведска маса. Се разбира, секаде можете да нарачате пица (во центарот чини околу десет евра) и традиционална италијанска паста, но не заборавајте да го пробате и превкусниот сладолед кој тука се јаде во сите сезони.

Галеријата „Виторио Емануеле“, мајката на центрите за пазарење, се наоѓа во внатрешноста на палата од деветнаесеттиот век и е седиште на продавниците „Луи

Витон“, „Прада“, „Гучи“, „Бернаскони“. Во рамките на овој комплекс можете да се одморите од пазарување во некој од бројните ресторани и кафулиња од висока класа како „Зука“, „Гучи-кафе“, но и во некој од рестораните за брза храна на „Виа Санта Радегонда“, како „Луини“.

БЕЗБЕДНОСТ

Се препорачува да не барате помош при користење на банкомат, да избекувате какво било купување производи кои се продаваат на улица. На туристите им се препорачува во ноќните часови да ги избекуваат деловите од градот – Лорето, Централната станица и Порто ди Маре, кои се наоѓаат на јужниот крај на жолтата метро-линија.

СМЕСТУВАЊЕ

Во Милано работат повеќе од 360 хотели од различни типови и категории. Најбројни се хотелите со 3 и со 4 ѕвездички, кои вкупно ги има повеќе од 250. Во Милано се наоѓаат 18 хотели со 5 ѕвездички, 53 хотели со 2 ѕвездички и 45 хотели од најниска категоризација. Исто така, Милано нуди и голем избор на хотели кои ги има околу 30 во потесниот центар на градот.

Цените во hostelите во Милано се движат од 12 до 30 евра за ноќевање, во зависност од видот и од квалитет на сместувањето. Сместувањето во миланските хотели чини од 25 евра по лице во двокреветна соба до неколку стотина евра за ноќевање со појадок во хотелите со четири и со пет ѕвездички. ■

ПРОЛЕТВА ОБЛЕЧЕТЕ КОСТУМИ ВО РАЗЛИЧНА БОЈА

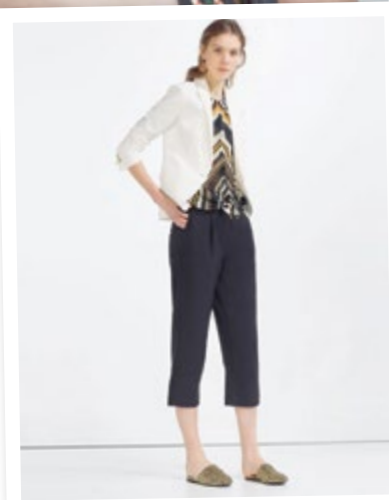

Женските костуми не се веќе наменети само за деловни состаноци и за други сериозно-деловни настани. Костумите за жени денес се многу повеќе, односно се носат во речиси сите ситуации – од лежерни, деловни, полусвечени и свечени настани

КОСТУМ СО ДЕТАЛИ

Линии, коцки, цветни и други детали сигурно ќе се најдат на многу палта и пантолони во пролетната сезона. Може да комбинирате и еднобојни панталони и палто со детал или обратно.

ПРОЛЕТ ВО БОИ

Ако ги преферирате класичните бои за костуми како што се црна, нијанси на сива и на кафена, евентуално темносина, оваа пролет нема да ви биде лесно, бидејќи костумите ќе сјаат од силни бои. Нијанси на сина, розова, црвена, боја на цигла, зелена, дури и сјајна сребрена нијанса ќе бидат на секој чекор.

КОСТУМИ СО КАПРИ-ПАНТАЛОНИ

Трендот со капри-пантолоните почна минатата година, па ќе продолжи и оваа година, така што костумите со пантолони, чијашто должина е до половина на листот, ќе бидат хит.

КРАТКО ПАЛТО

Освен скратените модели панталони, ќе се носат и скратени модели палта. Се разбира, тие ќе се комбинираат со панталони со нормална должина за да не се создаде впечаток дека костумот е неколку броја помал.

ГАБРИЕЛ ЈУНИОН

Целосно име:

Габриел Моник Јунион

Родена на:

 29 октомври 1972 година
(43 години)
Омаха, Небраска, САД

Професија:

актерка, манекенка

Активна од:

1993 година

Партнери:

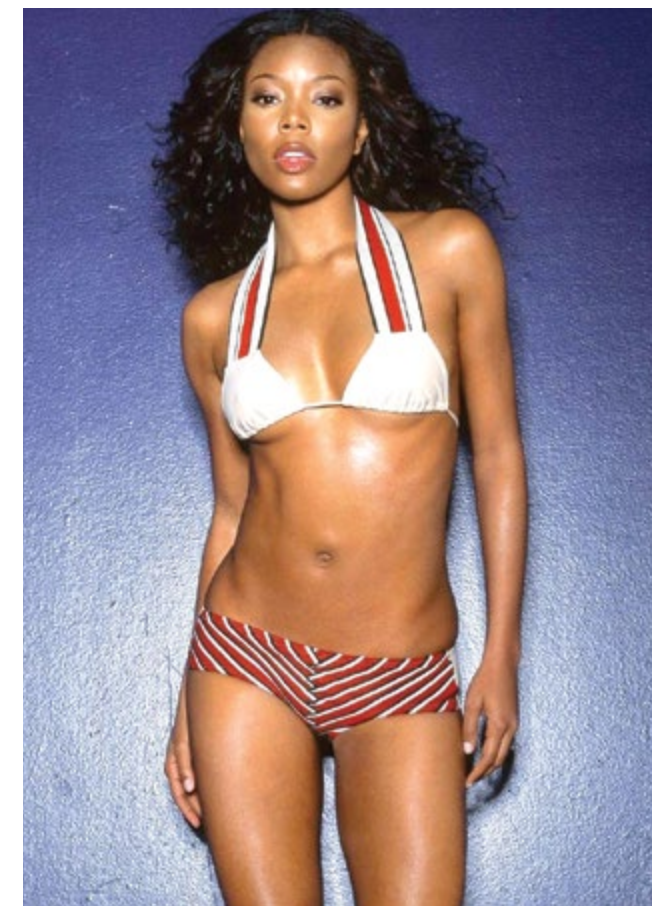
- Крис Хауард
(во брак од 2001 година до 2006 година)
- Двејн Вејд
(во брак од 2014 година)

Габриел Јунион е американска актерка. Кариерата ја почна во 1990 година, со појавувања во телевизиски серии, пред да игра споредни улоги во „Таа е сето тоа“ и „Десет работи што ги мразам кај тебе“ (1999). Габриел се здоби со слава во 2000 година, по улогата во тинејџерската комедија „Нека почне натпреварот“ и по улогата во серијата на „Си-Би-Ес“, „Градот на ангелите“, подоцна таа година.

Јунион е најдобро позната по улогите во филмовите „Браката“ (2001), „Спаси нè од Ева“ (2003), „Татини девојчиња“ (2007), „Размислувај како маж“ (2012, 2014), „Лоши момци 2“ (2003), „Најдобрите петмина“ (2014) итн. ■

Цитати:

- „Ако некој нема пристojност и почитување, не дозволувам таа личност да остане во мојот свет.“
- „Мајка ми е неверојатно слатка; таа е од Небраска.“
- „Сакам да се вратам дома и да си легнам на наместениот кревет и сè така одново, како секоја ноќ да е нова ноќе.“

Преод | Ана Цвешаноска

light+building
Frankfurt am Main
13. – 18. 3. 2016
Full Range Industrial Lighting Solutions

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

Quehenberger | Drexellmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

АЛЕРГИИ

Многу причини - едно решение

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА

avicena
лабораторија

Дали ја знаете вистинската причина за Вашата алергија?

- БРЗО
- ПРЕЦИЗНО И ТОЧНО
- БЕЗ РИЗИК ОД НЕСАКАНИ РЕАКЦИИ
- ЗА ДЕЦА И ВОЗРАСНИ
- ТЕСТИРАЊЕ ПРЕКУ КРВТА

Современа и прецизна алергодиагностика

ОДРЕДУВАЊЕ
НА ГОЛЕМ БРОЈ МОЖНИ
ПРИЧИНИТЕЛИ НА АЛЕРГИИ

Локација 1 (нас.Тафталиџе)
Бул. 8ми Септември бр. 2, лок. 1
1000 Скопје
тел: 02 3179 001
факс: 02/3177 130
lab1@avicenalab.com.mk

Локација 2 (нас.Аеродром)
Бул. Јане Сандански бр. 7, лок. 4
1000 Скопје
тел: 02 2477 345
факс: 02/3177 130
lab2@avicenalab.com.mk
www.avicenalab.com.mk

ЗЕЛЕНАТА БОЈА Е СОВРШЕНА ЗА УРЕДУВАЊЕ НА ДОМОТ

Доколку сакате да создадете пријатно катче во својот дом, тогаш е препорачливо да ја употребите зелената боја

Според голем број истражувања, луѓето токму оваа боја ја поврзуваат со среќа, утеха, надеж и со чувство на спокој.

Оваа боја треба да ја употребите во уредувањето на домот за да добиете живост. Тоа можете да го направите на многу начини, како што е бојадисување сидови, употреба на зеленило за декорација, мебел...

Што се однесува до нијансите на зелената боја, во тој поглед не постојат ограничувања и можете да користите различни нијанси.

Можете дури да употребите неколку различни нијанси на зелена боја за да уредите еден ист простор. Доколку додадете и жолта боја, тогаш на одличен начин ќе го освежите просторот.

Покрај ова, можете да искористите и садови, чинии, како и разни други детали што имаат зелена нијанса. ■

КАКО ПРОЛЕТНИТЕ АЛЕРГИИ ВЛИЈААТ НА МИЛЕНИЦИТЕ

Кивање, болки во грлото, течење на носот... се составен дел од алергиите, кои ни ги носи пролетта. Но, дали сте знаеле дека и милениците се изложени на истите алергии

Полент, тревата, мовта, инсектите предизвикуваат алергија кај животните. Тие имаат слични симптоми како и луѓето (им тече носот, очите им солзат, се чешање, кашлаат, киваат...) Потешките случаи вклучуваат и второстепени бактериски инфекции, кои можат да предизвикаат поголемо чешање, прекумерно гребење, лижење и триење. Кога миленикот покажува дел од тешките симптоми, морате да го однесете

на ветеринар. Следете го однесувањето на вашиот миленик за да видите дали се однесува чудно. На пример, прекумерното лижење често се поврзува со стрес, но, исто така, е еден симптом на алергија.

Исто така, доколку забележите дека вашиот миленик мириса необично или непријатно, тоа значи дека на себе носи поголем број бактерии и е потребен преглед кај ветеринар.

Има неколку работи што можете да ги направите за да ги намалите симптомите, исчистете го вашиот миленик по прошетка, особено шепите, купете благ шампон или раствор за капење, но што се однесува до храната, нека биде богата

со омега 3 масни киселини и со пробиотици.

Ветеринарот, при алергија, на вашиот миленик ќе му препише антихистамини, но важно е овие лекови да му ги давате само под лекарски надзор. ■

ЈОРГОВАН

Јоргован кај нас се одгледува како украсно дрво во градината и како режено цвеќе. Постојат повеќе од 1.000 видови јорговани, кои имаат различна големина и различни цветови. Јоргованот расте од два до 10 метри.

Го има во повеќе бои како бела, жолта, розова, виолетова, сина и црвена боја. Кај нас најчесто има бел и виолетов јоргован. Цвета од април до мај. Цветовите испуштаат силен мирис, големи се од пет до 10 милиметри.

Ова дрво се седи на место каде што има многу сонце, иако може да вирее и во лесна сенка. Најчесто се седи во есен или во пролет. Земјата треба да биде влажна и добро дренирана. Откако ќе се засади, треба обилно да се полее со вода.

Јоргованот расте многу брзо. Во пролет се става слој од малч и од компост околу стеблото. Треба да се дохранува со ѓубриво богато со фосфор за да има многу цветови, но ова треба да се повтори откако цветањето ќе заврши.

Кога ќе заврши цветањето, може да се скрои ако сакате да го размножите. Тоа треба да го сторите внимателно, бидејќи со кастрење се раѓаат млади гранки, кои ќе цветаат од една од пет години, а некастрените гранки цветаат секоја година. Ако има млади фиданки околу коренот, потребно е да се отстранат за да не ја црпат енергијата на јоргованот. Гранките треба да се разретчат за се овозможи секоја од нив да прими доволно светлина.

Најчесто се размножува со резници, од март до јуни. Резниците се долги 20-25 сантиметри, со по пет-шест ливчиња. Освен со резници, се размножува и од семе и со калемење. Пресадувањето се врши напролет, а младите растенија лесно го поднесуваат. ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

АВТОМОБИЛИЗАМ

„ПЕЖО“ ГИ ПРЕТСТАВИ НОВИТЕ
КОМЕРЦИЈАЛНИ ВОЗИЛА „ЕКСПЕРТ“

ЧЕКОР ПРЕД СВОЕТО ВРЕМЕ

Новиот „пежо експерт“ е дел од обновливата понуда и развој на позицијата на пазарот на комерцијални возила

Подготви |
Бојан Момировски

Новите препознатливи елементи на дизајнот на француската компанија за производство на автомобили „Пежо“ на новиот „експерт“ му даваат силен и привлечен карактер изразувајќи масивност и современост.

Новиот „пежо експерт“ и сите негови модели се изградени на сосема нова база, која се одликува преку новата модуларна платформа ЕМП2, и се карактеризира со компактност, намалена тежина на празно возило, квалитет и тивок мотор при работа, кој на еден километар има емисија на штетни гасови од само 133 грама јаглероден диоксид.

Во новиот сегмент е воведена иновативна автоматска странична лизгачка врата, модуларност на кабината со „модуворк“, активни безбедносни сопирачки, камера за возење наназад со функцијата „висиопарк“ и навигациски уред со 3Д, кој е поврзан со интернет.

Новиот „пежо експерт“ се одликува со најголема носивост во својата класа од 1.400 килограми и се нуди во три каросериски опции, во зависност од должината на возилото. Најкратката изведба, „компакт“, е со должина од 4,60 метри, а најдолгото достигнува до 5,30 метри.

Тој фургон е одлично приспособен за управување во сообраќајот во градскиот метеж бидејќи неговата висина изнесува само 1,90 метар.

Кога се работи за сигурност на патниците треба да се нагласи дека новиот „експерт“ во својата категорија ги постави границите на многу високо ниво, односно дека доби пет ѕвезди при тестирањата Евро НКАП.

Новиот „пежо експерт“ во секој поглед е чекор пред своето време. Премиерно ќе биде претставен на Саемот за автомобили во Бирмингем.

АЛЕКСАНДАР ЈОВИЌ

Најбитно е, пред сè, раководството на федерацијата да направи долгорочна стратегија. Така функционираат квалитетните репрезентации. Оваа генерација играчи до 20 години треба да помине еден четиригодишен олимписки циклус во кој однапред ќе се знаат целите и кон тоа треба да се стремиме сите. И тие што работат во клубовите и, секако, селекторите на репрезентациите и тренерите. И да нема големи турбуленции во стручниот штаб, секако, вели Јовиќ во интервју за „Република“

МАКЕДОНИЈА И ВО ИДНИНА ЌЕ БИДЕ ВО ЕВРОПСКИОТ РАКОМЕТЕН КРЕМ

Разговараше | Бојан Момировски
Фотио | Александар Ивановски

Поранешниот ракометен репрезентативец на Македонија, Александар Јовиќ, продолжува професионално да се занимава со ракометот и по неговото активно завршување на кариерата во 2009 година. Во моментот работи со младинските категории во „Металург“ и е селектор на младинската репрезентација на Македонија за играчи до 20 години. Со оваа младинска репрезентација тој на неодамна завршените квалификации за Европското првенство во Швајцарија направи огромен успех обезбедувајќи го второто место во групата што значи и директен пласман на Европското првенство во јули и во август оваа година што ќе се одржи во Данска.

« Како селектор на младинската репрезентација на Македонија за играчи до 20 години успеавте да се пласирате на Младинското европско првенство во Данска, кое ќе се одржи од 28 јули до 7 август. Го сметате ли тоа за огромен успех или овие резултати се очекувани? »

ЈОВИЌ: Успехот што го направија младинските репрезентативци на квалификациите во Швајцарија пред една недела не е огромен успех. Секако, резултатите се позитивни, но знаејќи го квалитетот на репрезентативците би можело да се каже дека тој резултат е очекуван. Да бидам искрен, јас и дел од стручниот штаб имавме поставено високи цели за овој млад и надежен состав, но стравувавме поради тоа што

двајцата млади репрезентативци Филип Кузмановски и Филип Талевски не ги одработија десетдневните подготовки со своите вршници бидејќи ракометната федерација во консултација со селекторот на А-селекцијата, Ивица Обрван, ги приклучи во сениорскиот состав за квалификациите за Олимписките игри во Рио. Клучниот натпревар беше тој против Црна Гора во последното коло, кое се одигра во неделата рано утрината, и повторно со помош и со договор со федерацијата, двајцата ракометари се приклучија кон младинската репрезентација на два часа пред почетокот на мечот. Сакам да упатам голема благодарност до сопственикот на Металург, Минчо Јорданов, кој не штедеше ни средства ни ресурси за патот од 1.350 километри од Полска до Швајцарија за да пристигнат Талевски и Кузмановски навреме.

« Се чини дека токму на мечот против Црна Гора најзаслужен за клучната победа е Филип Кузмановски. По цела вечер помината во автомобил и по повеќе од десет часа пат, тој постигна десет гола од 12 обиди. Каква беше атмосферата во тимот пред почетокот на мечот? »

ЈОВИЌ: Оваа генерација ракометари доаѓа од три македонски клуба. Повеќето од репрезентативците или точно 11 на број се од Металург, останатите пет се од Вардар и од Пелистер. Тие се знаат повеќе години и функционираат заедно. Кога во осум часот наутро Кузмановски и Талевски пристигнаа во хотелот каде што бевме сместени, на само неколку минути пред тргнувањето

накај салата, се почувствува сосема друг пристап од останатите репрезентативци. Добија огромна самодоверба и не би можел да кажам дека само Кузмановски одигра на врвно ниво. Сите поеднакво се заслужни за победата и за успехот во квалификациите. По 50. минута од мечот решив да го извадам од првиот состав бидејќи се почувствува замор кај него. Дотогаш веќе имавме солидна разлика и само чудо можеше да се случи за да ја прокоцкаме шансата.

« Каква е иднината на оваа селекција на играчи до 20 години? Колку Македонија како ракометна држава може да се надева на продолжување на традицијата и на учество на големите натпреварувања, како Светското првенство и Европско првенство, по најавите за повлекување на дел од сениорските репрезентативци по фијаското што го доживеаја во Гдањск? »

ЈОВИЌ: Веднаш ќе одговорам. Македонија не треба да се грижи дека репрезентацијата ќе стагнира и дека ќе биде далеку од европскиот ракометен крем. Да појаснам, овие млади ракометари, пред сè, се вистински професионалци, без разлика на нивните години. Од тие што ги поведов во Швајцарија сите до еден сериозно ја сфаќаат работата и знаат дека само со труд и со многу посветеност можат да се изградат во европски ракометари. Имаат талент и потенцијал, само треба да се работи. Сите во нашата држава посакуваме да учествуваме на сите големи натпреварувања што следуваат. Се сложувам со тоа дека треба да се подмладува сениорскиот состав, но тоа

не смее да биде преку ноќ. Добро е што Талевски и Кузмановски се приклучија кон сениорите, но, сепак, сметам дека тоа треба да оди постепено. На нив им се потребни натпревари со свои вршници од другите европски и светски репрезентации. Пласманот на Младинското европско првенство во Данска е шанса оваа генерација да види до каде е и да го покаже тоа што го знае бидејќи ќе има седум до девет натпревари против своите вршници од Европа. Немаат само Талевски и Кузмановски квалитет и потенцијал за директен скок во сениорскиот состав. Во репрезентацијата има ракометари кои можат поеднакво да се носат и со постарите и поискусни репрезентативци кои се и нивни идоли.

Најбитно е, пред сè, раководството на федерација да направи долгорочна стратегија. Така функционираат квалитетните репрезентации. Оваа генерација на играчи до 20 години треба да помине еден четиригодишен олимписки циклус во кој однапред ќе се знаат целите и кон тоа треба да се стремиме сите. И тие што работат во клубовите и, секако, селекторите на репрезентациите и тренерите. И да нема големи турбуленции во стручниот штаб, секако.

« Иако ждрепката за групите за Европското првенство Македонија ја дочека од најслабиот по квалитет четврти барабан и противниците се веќе познати, а кои, според рејтингот, се поквалитетни од нас, можеме ли да се надеваме на некој позначаен успех во Данска? »

ЈОВИЌ: Јас не би бил селектор ако не верувам во овие момци кои се со мене веќе седма година. Секогаш ги почитувам противниците, но не до таа мера за да ја ставам репрезентацијата во подредена улога. Данска, Норвешка и Холандија се репрезентации кои негуваат различен ракомет од нашиот. Сакаат брзо да ја пренесуваат топката и ги завршуваат нападите со само неколку додавања. Ќе бидеме концентрирани на нивниот напад и со цврста одбрана ќе се обидеме да дојдеме до поволни резултати. Данска како домаќин е фаворит во групата, но не смее да се заборава и Норвешка, која знаеме дека има долга традиција, а во сениорската репрезентација настапуваат и неколку младинци кои очекувам да бидат и на ова европско првенство. Не се предаваме однапред и со добри подготовки и, пред сè, со комплетна репрезентација и здрави ракометари можеме да се обидеме да направиме голем успех.

« Како ги гледаш случувањата што се актуелни околу сениорската репрезентација? »

ЈОВИЌ: Оваа машка ракометна репрезентација ги донела најголемите спортски успеси на нашата држава во изминатите десетина години. Од тоа нема бегање и со тоа мора да се радуваме и да се гордееме. Неколку учества на светски и на европски првенства, две квалификации за Олимпијада, многу радости донесени за најверните навивачи кои во ниту еден момент не ги оставија сами на терените ширум Европа. Од тоа што го видов на турнирот во Гдањск, можам со сигурност да кажам дека ние

отидовме таму неподготвени за тоа што нè чека. Мислам дека не бевме свесни за тоа што може да направиме и каков историски успех би било тоа за македонскиот ракомет и воопшто, за Македонија. Воопшто не се сложувам со тоа дека дел од репрезентативците треба да се повлечат и да заминат во репрезентативна пензија. Не го заслужиле тоа и не заслужиле на таков начин да се простат од навивачите. Следен голем ракометен настан за нашата репрезентација е бараж дуелот со Чешка за Светското првенство во јуни. Покрај Наумче Мојсовски, кој доаѓа е единствениот што веќе најави повлекување, во Скопје во „Борис Трајковски“ пред преполна сала од 7.000 навивачи повлекување од националниот тим треба да направат и Владимир Темелков, кој е вистински професионалец, Бранислав Ангеловски, без кој не можеше да се замисли сениорскиот состав во минатото, вистински борец и мотиватор и, секако, на крај, Петар Ангелов – Диви, кој веќе одржа прес-конференција дека и дефинитивно се повлекува од репрезентацијата.

Тие четворица ракометари повеќе до 15 години го носеа дресот на оваа држава. Сите заедно се поеднакво заслужни за сите успеси што ги направила репрезентацијата во последните години. Цврсто стојам зад ова и само со победа над Чешка во реваншот во Скопје се сложувам да им се дозволи достоинствено да си заминат во историјата и по добро да останат во секавањата кај сите граѓани во нашата држава. ■

ВРЕМЕПЛОВ

- 15 април 1912 година**
По сударот во санта мраз нешто пред полноќ претходниот ден, потона прекуокеанскиот брод Титаник. Животот го загубија 1517 лица.
- 15 април 1992 година**
Во касарните во Скопје, Битола, Штип и во Охрид пристигнаа првите регрути од регуларниот состав на Армијата на Република Македонија.
- 16 април 1945 година**
Формирана е првата македонска влада на чело со Лазар Колишевски.
- 17 април 1961 година**
Инвазија во Заливот на свињите: 1511 кубански бегалци во САД, обучени и финансирани од ЦИА, се истовариле во Заливот на свињите на Куба со цел да го соборат Фидел Кастро. Неколку дена подоцна инвазијата заврши со неуспех.
- 18 април 1941 година**
Со одобрение на Нацистичка Германија, единиците на Петтата бугарска армија, со Шестата и со Седмата пешадиска дивизија, ја започнаа воената окупација на Македонија.
- 21 април 1918 година**
Германскиот воен пилот Манфред фон Рихтхофен, познат како Црвениот барон, е погоден и убиен во небесна битка над Сома, Франција.
- 21 април 1941 година**
Во Скопје е изведена првата премиера на Куклената секција при Македонскиот народен театар. Тоа била претставата „Силјан Штркот“, според истоимената народна приказна.
- 21 април 1967 година**
Неколку дена пред општите избори во Грција, полковникот Јоргос Пападопулос спровел државен преврат со кој воспоставил воен режим во земјата кој траел следните седум години.

АВТОР: SAGITTARIUS	НАША ПЕЈАЧКА	СТРАНКО ЖЕНСКО МОДНО СПИСАНИЕ	РИТЕРИ, ВИТЕЗИ	ЖИТЕЛИ НА ГЛАВНИОТ ГРАД НА ГРЦИЈА	ВИСИНСКА ТОЧКА ТАТКО НАГАЛЕНО	К	СУДСКИ ЗАБЕ- РУВАЧИ	МАЛИ СТАТУИ НА БОГОТ ЕРОС	ЕКС РО- МАНСКИ ТЕНИСЕР ЈОН
УЧЕСНИК НА ТРКА ДОЛГА 42.195 м.									
ПОДРА- ЖАВАЧИ НА ЗВУЦИ ОД ПРИ- РОДАТА									
АУКЦИ- ОНЕР									
ШТУКАЊЕ, ОЛЦКАЊЕ						КОМПОЗИ- ТОРОТ БЕР- ТОНЦЕЛ			
ФРАНЦУС- КО РО- МАНСКИ ПИСАТЕЛ ТРИСТАН					АЛЕКСАН- ДРИСКИ СВЕШТЕНИК				
АВСТРИЈА		ЕЗЕРО ВО ФИНСКА			ВИД ЗАЧИН			АМПЕР	
КИРК ДАГЛАС		ДВОЦИФ- РЕН БРОЈ	ХРВАТСКА ИНДУСТР. ЗА НАФТА				ПАНДО КЛАШЕВ	ЖИВОПИ- СЕН ПРЕ- ДЕЛ ВО ХРВАТСКА	
РАСОЛ- НИЦА			ВИД ВЕТРОВИ	ИНДИСКИ ИСТОРИ- ЧАР ФАЗЛ			ПОЛУСКА- ПОЦЕН КАМЕН		
J				ИСТИ БУКВИ					МАРКА КОРЕЈ- СКИ АВТО- МОБИЛИ
ФАН- ТАЗЕР									
НЕБЕСКИ ТЕЛА									
СТАРИ РИМСКИ ПАРИ				АЗОТ	РЕЖИСЕ- РОТ КУ- РОСАВА	"КИЛО- ВОЛТ- АМПЕР"			
ИНСЕКТ ВО ЗА- СТОЕНИ ВОДИ				ВИД ИН- СЕКТ (МН.)	ПЕЈАЧКА- ТА МА- ЛИНКОВА				ПРЕДЕЛ СО ИСТА ФЛОРА ИЛИ ФАУНА
ЧЕШКО МАШКО ИМЕ (ОТОКАР)							КАЛЦИУМ	НЕДО- СТАТОК	
МЕРАЧ НА ВИ- СОЧИНИ									
СПАРНО ВРЕМЕ								ЕЛЕКТРОН КИЧЕВО	
ГРАД ВО ТАНА					САД ЗА ПРЕТО- ЧУВАЊЕ	СЕВЕР			
ДЕЛ ОД ОТПЛАТА (МН.)									
P				МУСЛИ- МАНСКО МАШКО ИМЕ					

РЕШЕНИЕ: МАРАТОНЕЦ, МЕТЕОРИТИ, АСИ, Н, КВА, НЕРА, ОСИ, ОТАКАР, ЦА, ВИСИНОМЕР, СПАРИНА, Е, КЕТА, ИНКА, РАТИ, СМАЛИ

КОНКУРЕНЦИЈА

Здраво телефанатици. Сè оди по ѓаволите кога немаш конкуренција. Ова порталиве македонски, пак, оваа реченица толку ја извртеле, што си конкурираат кој побрзо ќе замине по ѓаволите. Па, добро бре, од кај ви доаѓаат овие наслови? Кампањата на Трамп вода да ви носи.

Ако ова е младината на која ја оставаме иднината, ќе се пишам Сириец.

Туку да си продолжам со муабетот за конкуренцијата. „Бекстејџ“ по „Екслузив“ до толку нема конкуренција, што веќе не се ни трудат. Добро бе, и маж во десетгодишна врска повеќе се труди. Од ова дури сега се гледаат резултатите. Последно се наполниле со млади кадри... Па толку дијалекти нема ни во амфитеатар на Економски.

И ај, ќе си речеш, млади се ќе се изделкаат. Замислете на Ирена Спијровска како ѝ е, веќе не е ни за делкање (од обична до најперверзна смисла на зборот).

Малиот брат

facebook

Знаеш дека си пораснал кога твоите дома место благото го кријат алкохолот.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Јас имам редовна исхрана. Се јадам од внатре.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Ние во Македонија сме родени за чекање по шалтери.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Што ќе речат комшиите - Единица мерка за македонски менталитет

Кафана - именка од женски род што ги разбира мажите.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Да ви кажам еден виц?
- Може директоре хахаха!
- Си биле Мујо и Хасо...
- Хахаха директоре!
- Да го докажам...
- Хахаха, доста директоре, се помочавме!

- Брат, знаеш дека сексот подмладува?
- Знам.
- Ама ти нешто остарен ми изгледаш.

Еволуција на јадењето со сила:

- Ако не јадеш ќе ја викнам баба рога.
- За цабе ли е направено земи јади без леб.
- Земи дојади го да не се фрли.

АЗИСКИ ОБРОК ЗА МЕДАЛ

СОСТОЈКИ:

- 200 гр басмати ориз
- 300 гр јунешки рамстек
- 2 лажици густин (нишесте)
- половина главица кромид
- 1 чешне лукче
- една рака грашок
- половина морков
- перца од 2 млади кромитчиња
- 1 рака индиски ореви
- 1 јајце
- 1/4 дајкон
- 80 мл вода
- Сос од соја

ПОДГОТОВКА:

- Во сад за варење ставете го оризот да се свари. Не преварувајте го, сварете го ал денте.
- Додека се приготвува оризот месото исечете го на тенки парчиња. Наросете го со густин колку да ја впије влагата. Тргнете го месото настрана.
- Исечете ги ситно кромидот и лукот и нив тргнете ги на страна. Морковот исечкајте го на тенки ленти и перцата од кромид исечкајте ги. Дајконот, исто така, исечкајте го. Целиот зеленчук, вклучувајќи го и грашокот, оставете го настрана додека да дојдат на ред за подготовка. Индиските ореви исечкајте ги рустично.
- Процедете го оризот.
- Во вок-тавата додајте малку масло, зеленчукот и месото. По две минути додајте го и грашокот. Додајте ја водата и динстувајте. Тргнете ги настрана и во тавата додајте ги оризот и јајцето. Мешајте убаво, а потоа додајте ги месото и зеленчукот. Мешајте на висока температура две минути и оброкот е готов. Додајте малку перца од млад кромид и сос од соја.

caffetin COLD®

ПРИ НАСТИНКА И ГРИП
ГИ СПРЕЧУВА СИТЕ СИМПТОМИ НА ГРИП И НАСТИНКА

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**
Здравјејќи људе сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK